3 TEST INKOUSTOVÝCH TISKÁREN • NOVINKY V CALLISTU 4

Časopis všech u ivatelů PC

počítač pro každého

ČTRNÁCTIDENÍK 3/2001 Vychází 27. 1. 2001

29,50 Kč / 33 Sk

Jak na to:

Vytváříme WWW stránky

Datum a čas v tabulkách MS Works

Tiskneme z databáze

Zadarmo!

Programy, za které nemusíte platit

První pomoc pro počítač

Norton SystemWorks 2001

Tiskneme barevně

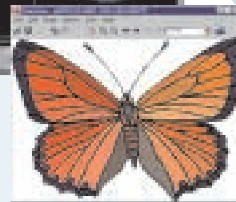
Představujeme inkoustové tiskárny

Křížovka o ceny: Angličtina na CD-ROM

Užitečný software zadarmo

Existuje několik možností, jak počítač vybavit programy a zaplatit za ně co nejméně. Nejlákavější jsou freewarové programy, které jsou úplně zdarma. Poradíme vám, které to jsou a kde se dají sehnat.

O novinkách

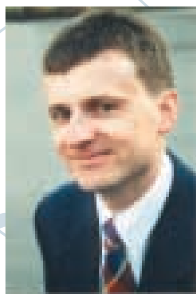
Novým přírůstkem do rodiny výukových cédéček patří TeLL me More. Cédéčko nabízí možnosti výuky slovíček a gramatiky, ale jeho nejsilnější stránka je v procvičování.
O uvedení Zoner Callista jsme vás informovali, dnes se podíváme na novinky podrobněji.

Hardware

Z hardwaru jsme tentokrát otestovali výkonný notebook Acer TravelMate 522TXV s procesorem Pentium III a mechanikou DVD-ROM a barevné inkoustové tiskárny Epson Stylus Color 680 a Xerox DocuPrint M750.

editorial

Vážení čtenáři,
kdo vám dneska dá něco užitečného zadarmo? Takových nabídek opravdu mnoho není. Naštěstí však přece existují. Pokud se vám nechce investovat příliš mnoho peněz (nebo vůbec žádné) do programového vybavení počítače a zároveň se nechcete stát počítačovými piráty, můžete využít některé z mnoha volně použitelných programů. Možná budete překvapeni, jak kvalitní programy je možné legálně získat zadarmo. Několik tipů na takové programy a také informace o tom, kde se dají získat, najdete v tomto čísle na stranách 31 – 33. A chcete-li si některé z nich vyzkoušet, nenechte si ujít příští číslo. Na CD-ROM, který k němu bude přiložen, jsme pro vás opět připravili výběr těch freewarových a sharewarových programů, které patří k těm nejlepším. V příštím čísle také najdete něco o účetnictví na počítači a velmi užitečné rady, jak volit a používat hesla, která chrání vaše data.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Nové procesory VIA Cyrix III Samuel 2

Výkon každého počítače se z největší části odvozuje od výkonu jeho pohonné jednotky – tedy procesoru. Ten se také označuje CPU, což je zkratka ze slov Central Processing Unit.

V současné době na trhu s procesory pro osobní počítače zcela jasně dominují dvě značky – AMD a Intel. Firma AMD sklízí velké úspěchy s procesory Duron pro levnější počítače a s procesory Athlon, které jsou určeny pro výkonná PC. Intel konkuruje procesory Celeron a Pentium III a Pentium 4.

Tchajwanská firma VIA Technologies, Inc., nyní přichází na trh s novými procesory VIA Cyrix III Samuel 2. Ty nejrychlejším procesorům výše zmíněných firem výkonově sice nestačí, ale v segmentu levných kancelářských i domácích PC by se mohly stát vážnou konkurencí. Zejména pokud budou k dostání za nízké ceny.

Nový procesor VIA Cyrix III Samuel 2 je osazen na základní desce v Socketu 370.

VIA Technologies se na trhu s PC komponentami řadí mezi významné hráče. Je známým výrobcem čipových sad Apollo pro základní desky – je dokonce vedoucí firmou ve výrobě čipů pro platformu Socket A, tedy pro procesory AMD Duron a Athlon. Kromě vývoje čipových sad a procesorů se firma VIA zabývá i řešeními pro komunikaci a sítě.

VIA koupila v srpnu 1999 divizi firmy National Semiconductor pro vývoj procesorů Cyrix a další její akvizicí se v září 1999 stala vývojová divize Centaur společnosti IDT, která vyvíjela nepříliš úspěšné procesory WinChip. V březnu 2000 demonstrovala VIA na výstavě CeBit první procesor VIA Cyrix III. Tyto procesory se prodávaly pod kódovým označením Samuel – byly sice levné, ale také málo výkonné, takže špičkovým procesorům od Intelu a AMD nestačily a nebyly na trhu úspěšné.

Procesor VIA Cyrix III, označovaný jako Samuel 1.

Nyní přichází na trh Samuel 2, který je vyráběn 0,15mikronovou technologií – to v praxi znamená, že má malý příkon elektrické energie a napájecí napětí 1,5 V, a tudíž se tak nezahřívá a není tolik náročný na chlazení. Stejně jako nové modely Pentia III běží až na 133MHz externí systémové sběrnici. Disponuje 128 KB vyrovnávací pamětí (cache L1) a na rozdíl od procesoru Samuel 1 také 64KB pamětí cache L2. Podporuje instrukční sady MMX a 3DNow! pro urychlení multimediálních aplikací a zpracování 3D grafiky. Taktovací frekvence začíná na 600 MHz. První verze procesoru Samuel běžela také na 100/133MHz systémové sběrnici, byla ale vyrobena 0,18mikronovým procesem a napájecí napětí bylo 1,9 V. Samuel 1 měl cache L1 o velikosti 128 KB, avšak žádnou cache L2. Oba procesory VIA Cyrix III Samuel se na základní desce (stejně jako celerony a novější verze Pentia III) osazují do Socketu 370.

Podle uveřejněných testů společnosti VIA odpovídá výkon procesorů Samuel 2 stejně taktovaným procesorům Celeron na 66MHz sběrnici. Intel však již uvedl Celeron na 100MHz sběrnici – první takový běží na 800 MHz. 800MHz Celeron je rychlejší než v současnosti nejrychlejší 700MHz Samuel 2 a je výkonově srovnatelný se stejně taktovaným Duronem.

Firma VIA upustila od označování frekvence podle procesorů Intel – tzv. PR (Pentium Rating). To neoznamovalo, na kterém taktu procesor Cyrix skutečně pracuje, ale jak rychle je taktován srovnatelný CPU Intel. Nyní tedy číselné označení procesoru skutečně říká, na kterém taktu jádro procesoru funguje.

I podle slov zástupců firmy VIA Technologies nepatří Samuel 2 k výkonnostní špičce, a tudíž není nejvhodnější např. pro 3D hry, ale výborně se hodí do kancelářských počítačů a PC využívaných pro přístup k internetu.

Nový procesor firmy VIA je samozřejmě kompatibilní s nejrozšířenějšími operačními systémy Windows 95, 98, ME, NT a 2000. V České republice se distribucí procesorů VIA Cyrix III Samuel 2 zabývají společnosti ELAP, s. r. o., a LEVI International, a. s.

info

Vyhlášení výsledků soutěže s internetovým obchodem Gamescity.cz

V čísle 24/2000 byla vyhlášena soutěž o hry s firmou Gamescity.cz. Na výhry se mohou těšit:

- Jiří Skala, Pozdeň,
- Pavel Rachůnek, Bílovice,
- Richard Páviš, Brno,
- František Jurka, Brno.

Kultura on-line

Obsáhlý přehled filmů, televizních pořadů a kulturních akcí je nyní k dispozici v nových sekcích internetového portálu World Online. Přehledy zahrnují celou republiku.

Na internetové adrese **filmatv.worldonline.cz** naleznete aktuální zprávy ze světa filmu. Zde najdete pozvánky na filmové premiéry, přehledy právě hraných či připravovaných filmů, informace z filmových festivalů a z udílení filmových cen, recenze, statistické údaje, krátké filmové klipy, rozhovory a profily herců, režisérů, scenáristů i producentů, stejně jako nejčerstvější zprávy a filmové novinky.

Najdete tu také přehledy pořadů pro všechny celoplošné televizní stanice, ale i pro kabelové televize a programy mnohých satelitních kanálů.

Na další internetové adrese **cokdekdy.worldonline.cz** můžete najít přehledy kulturních akcí v celé České republice a vyhledávat podle oblasti, města, data, události, místa či podle kategorie události.

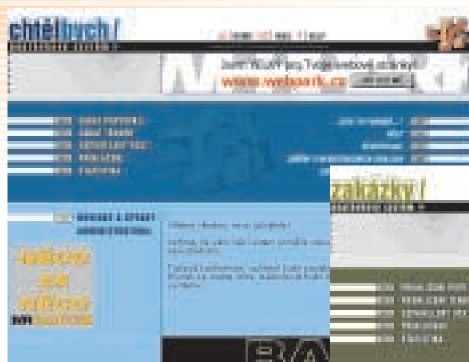

filmatv.worldonline.cz, cokdekdy.worldonline.cz

Internetové stránky „Chtělbych/Zakázky“

Společnost LNT uvedla do provozu internetové stránky provozující virtuální tržiště pod názvem „Chtělbych/Zakázky“. Tržiště je kvůli srozumitelnosti a přehlednosti ovládání rozděleno do dvou WWW stránek: **www.chtelbych.cz** (strana poptávky) a **www.zakazky.cz** (strana nabídky).

Stránka **www.chtelbych.cz** je místem, kde mohou zákazníci, soukromé osoby i firmy, zadávat své poptávky s cílem dosáhnout co nejlepších podmínek, pokud jde o dodání a cenu.

Stránka **www.zakazky.cz** je místem, kde mohou firmy získat nové zakázky a zákazníky a lépe poznat jejich potřeby. Jednotlivé poptávky si je možné prohlížet a je možné posílat zákazníkům vlastní nabídky.

www.chtelbych.cz, www.zakazky.cz

Další seznamka na internetu

Internetové stránky **www.eeebid.cz** byly rozšířeny o sekci Seznamka, která vám může pomoci při hledání nové partnerky či partnera.

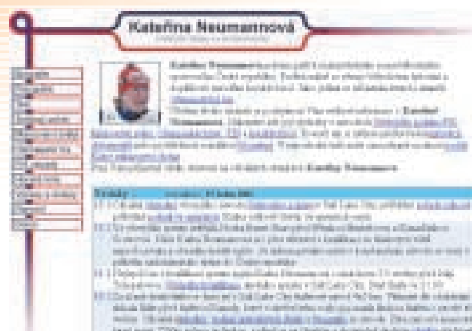
V sekci Seznamka můžete zanechat svůj vzkaz, vyhledávat v daných inzerátech podle různých kritérií (barva očí, věk…), vložit svoji fotografii, své údaje apod. Vedle každého inzerátu je kytička, jejíž lístky znamenají počet odpovědí na daný vzkaz. Odpovědi na své inzeráty najdete v sekci Můj eeebid.

www.eeebid.cz

Internetová stránka Kateřiny Neumannové

Na adrese **www.neumannova.cz** najdete internetové stránky Kateřiny Neumannové. Čekají tu na vás výsledky závodů, reportáže, rozhovory a fotogalerie. Pokud se naší reprezentantky v běhu na lyžích chcete na něco zeptat, můžete jí poslat vzkaz.

www.neumannova.cz

X-Box

Firma Microsoft oficiálně představila svou herní konzolu, která se jmenuje X-Box. Půjde o podobné zařízení jako například Playstation.

X-Box by měl obsahovat procesor pracující na frekvenci 733 MHz, grafický procesor pracující na frekvenci 250 MHz, operační paměť o kapacitě 64 MB, DVD mechaniku a 8GB pevný disk.

Oficiální datum uvedení pro americký trh je podzim 2001, v Evropě se tato herní konzola objeví počátkem roku 2002.

www.xbox.com

Hledáte práci?

Internetový portál Seznam spustil novou službu **prace.seznam.cz**, kde najdete nabídky tří velkých „pracovních“ serverů: Jobs.cz, Jobpilot.cz a CVonline.cz.

prace.seznam.cz

Zlatý erb

Minulý týden byl vyhlášen již třetí ročník soutěže o nejlepší internetové stránky měst, obcí a regionů. Tato soutěž má název Zlatý erb.

Cílem této soutěže je podpořit využívání internetu pro poskytování informací od orgánů územní správy a samosprávy a pro on-line prezentaci českých měst a obcí. Kromě odborné veřejnosti se letos do nominací zapojí kromě členů odborné poroty i sami soutěžící a veřejnost.

V loňském ročníku v kategorii Obce získal hlavní cenu za nejlepší internetovou stránku Šebetov, v kategorii měst Jihlava. Zvláštní cenu odborné poroty získal Most za důslednost při zveřejňování informací, zvláštní cenu v kategorii Regiony (hlavní cena nebyla udělena) získalo sdružení obcí CHOPOS.

zlatyerb.obce.cz

Máte problémy s CD „Hurvínkova překvapení“?

V minulém čísle bylo přiloženo CD „Hurvínkova překvapení“. Máte-li s tímto CD nějaké problémy, přečtěte si několik následujících tipů.

• Aplikace se po vložení CD do mechaniky CD-ROM spustí automaticky. V případě, že se tak nestane, spusťte na CD program **Hurvinek.exe**.

• Aplikace vyžaduje funkčně nainstalovaná Windows 95 a vyšší, rozlišení monitoru minimálně 640 x 480 pixelů, barevnou paletu minimálně 256 barev a zvukovou kartu.

• Pokud váš počítač nesplňuje požadavky na minimální nastavení, aplikaci nebudete moci spustit. V takovém případě nastavte požadované hodnoty a aplikaci spusťte znovu.

• Videa v aplikaci potřebují mít ke správné funkci nainstalován tzv. kodek Microsoft RLE, Indeo 3.2, Indeo 4.1. Pokud budete mít potíže se spuštěním videí, ve složce (adresáři) **Instal** na tomto CD najdete instalaci potřebného kodeku.

• Pro správnou funkci zvuku potřebujete mít nainstalován zvukový kodek Microsoft® IMA ADPCM. Kodek Microsoft® IMA ADPCM je standardní součástí instalace Windows. Pokud není z nějakého důvodu nainstalován, můžete jej nainstalovat pomocí **Start/Nastavení/Ovládací panely/Přidat nový hardware**, v průvodci manuálně vyberte zvukové kodeky Microsoft a zvolte IMA ADPCM CODEC.

• CD ROM byl testován antivirovým programem AVAST32 s databází aktualizovanou 4. 12. 2000.

• V případě technických problémů můžete zaslat dotaz s popisem potíží. Dotazy zasílejte e-mailem nebo poštou na adresu: Multimedia ART, Kamenická 4, 170 00 Praha 7, e-mail: hurvinek@tradeweb.cz.

www.jablko.cz

PowerMate Simplem
Počítač v monitoru

PowerMate Simplem je počítač od firmy NEC, který lze nyní zakoupit i u nás. Všechny součástky počítače (procesor Pentium III na frekvenci 650 MHz, operační paměť o kapacitě 128 MB) jsou umístěny v 15palcovém LCD monitoru. K němu je pak bezdrátově připojena myš, klávesnice a dálkové ovládání s touchpadem.

Počítač dále obsahuje 8rychlostní mechaniku DVD, TV výstup, rozhraní FireWire a dva USB konektory.

Cena této novinky je poměrně vysoká – 159 900 Kč.

www.nec-monitors.cz

Akce „Svoboda má barvu stříbra“ úspěšně skončena

Kampaň „Svoboda má barvu stříbra“, kterou společnost Fujitsu Siemens Computers vyhlásila na období od 1. září do 31. prosince roku 2000, se setkala s velkým úspěchem.

Uživatel, který si zakoupil v době od 1. září do 31. prosince loňského roku jakýkoli stříbrný notebook společnosti Fujitsu Siemens Computers, dostal k němu zdarma mobilní telefon.

www.fujitsu-siemens.cz

Motorola Timeport 260

Mobilní telefon Timeport 260 od firmy Motorola je nový třípásmový telefon podporující technologii GPRS. Technologie GPRS se vyznačuje rychlejším načítáním dat (a tedy i nižšími náklady pro uživatele).

Pomocí kabelu (jde o kabel typu RS232) můžete tento telefon připojit jako modem k počítači. Na cestách tak můžete přenášet data, mít přístup k internetu nebo k elektronické poště. Timeport 260 je třípásmový telefon, a proto se dovoláte v Evropě, na Středním východě, Asii, Africe či Americe.

Telefon disponuje funkcí VoiceNote, sloužící k záznamu hlasu v maximální délce 3 minut. Dále je vybaven programem Starfish TrueSync, díky čemuž se z něj stává přenosný osobní asistent.

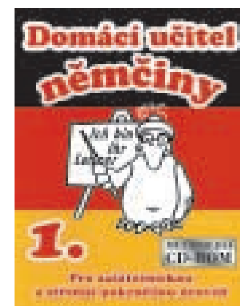
Motorola Timeport 260 je jedním z nejlehčích internetových mobilních telefonů na trhu – váží i s baterií 108 g. Se standardní baterií jej lze používat 40 – 150 hodin v pohotovostním režimu a 120 – 210 minut lze hovořit. K dalším výhodám patří i tzv. funkce prediktivního zadávání textu iTAP. Stačí naťukat první písmeno, a telefon vám automaticky doplní celé zadávané slovo.

www.motorola.cz

aktuality

Domácí učitel němčiny

Chcete se naučit německy? Pomocníkem vám může být cédéčko Domácí učitel němčiny, které na náš trh uvedla firma Eddica z Ostravy. Cédéčko nabízí výuku, procvičování i zkoušení..

Kromě cédéčka najdete v krabici leták s technickými informacemi, dotazník, který lze považovat za registrační lístek, a nadepsanou obálku se známkou na odeslání tohoto dotazníku.

Instalace

Tato část vás mile překvapí – žádná instalace není nutná. Stačí prostě vložit cédéčko do počítače, a máte-li povolené automatické spouštění cédéčka, Domácí učitel se sám spustí. V případě, že si programy spouštíte raději sami, spusťte program DUN.EXE.

Co s tím?

Dobrá otázka v případě, že v krabici nenajdete manuály. Musíme se smířit s tím, že se dokumentace stále častěji dodává v elektronické podobě jako součást cédéčka. Tak je tomu i v případě Domácího učitele. Na titulní stránce je odkaz Průvodce, kterým vyvoláte okno s popisem programu. Text jde vytisknout, ale nikoliv z okna s popisem. Kliknutím na tlačítko Tisk v hlavním okně vyvoláte seznam položek, které si můžete tisknout. A mezi nimi je také dokumentace.

Ale upřímně řečeno, ovládání programu je natolik jednoduché, že se bez manuálu docela dobře obejdete. Trošku nestandardní je způsob návratu k minulému oknu. Tlačítko pro návrat zpět je ve většině oken nahrazeno obrázkem sovy.

A k čemu mi to bude?

Obsah cédéčka je rozdělen do tří základních částí: Výuka, Procvičování a Zkoušení.

Výuka nabízí tři základní kapitoly: Výuku slovní zásoby ke gramatice, Výuku slovní zásoby ke konverzaci a Výuku gramatiky. Při výuce slovíček si můžete u každého z nich přehrát jeho výslovnost.

Výuka gramatiky je pouze textová, bez mluveného slova. Výklad je, alespoň mého názoru, popsán přehledně.

Při procvičování a při zkoušení se setkáte se stejnými kapitolami jako u výuky. Dáte-li se zkoušet ze slovíček, můžete si vybrat, zda to má být zkoušení česko-německé, nebo německo-české a zda se má požadované slovíčko vypsat na obrazovce, nebo zda si je poslechnete.

Součástí cédéčka je také slovník.

Celkový dojem

Ovládání programu je jednoduché. Program je navržen tak, aby jednotlivé ovládací prvky nerušily výuku, ale aby jednotlivá okna přitom nepůsobila strohým dojmem. Výhodou je, že program není nutné instalovat.

info

Program obsahuje 3000 vět a 1000 samostatných slov.
Další informace o programu najdete na internetové adrese ***http://www.eddica.cz***.

Orientační cena: 999 Kč.
Nároky na počítač: Windows 95 a vyšší, 16bitová zvuková karta.

poděkování

Za poskytnutí tohoto produktu děkujeme firmě CFC, Praha.

TeLL me More 1

Po řadě cédéček Talk to Me firma Leda uvádí na náš trh novou řadu TeLL me More. Stejně jako předchozí řada i TeLL me More pochází z dílny firmy Auralog. Chcete-li trpělivého parťáka na procvičování angličtiny, uvažujte o tomto produktu.

TeLL me More existuje ve třech verzích: pro začátečníky, pro pokročilejší a pro pokročilé. Do redakce jsme dostali jedničku, tedy verzi pro začátečníky. TeLL me More kombinuje výklad gramatiky a nástroje pro výuku slovíček se silnými nástroji pro jejich procvičování. Dokumentaci nahrazuje průvodce, který vás provede celým systémem. Na můj vkus by nemusel tolik chválit vlastní program, ale vysvětlí vám vše, co potřebujete vědět. Doporučuji přehrát si průvodce před prvním spuštěním.

Instalace

TeLL me More se dodává na dvou cédéčkách. První z nich je instalační, druhé obsahuje data pro výuku. Instalace proběhla v sympaticky krátkém čase bez zádrhelů. Během ní se objeví dialogové okno, ve kterém můžete zvolit jeden ze tří druhů: Minimální, Maximální a Uživatelská. Jediný údaj, který tyto možnosti odlišoval, je potřebná velikost místa na disku. Ta se pohybuje od 44 MB do 104 MB.

Jdeme se učit

Po spuštění se zobrazí základní obrazovka, na které můžete volit další činnost. Výuka je rozdělena do jednotlivých lekcí a v každé z nich můžete využívat gramatiku a slovíčka, dialog, video a cvičení. Krom toho můžete ještě nastavit parametry a požádat program, aby vyhodnotil výsledky vaší práce v dané lekci. Totéž, co můžete zavolat ze základní obrazovky, můžete kdykoliv během práce vyvolat také z panelu nástrojů v dolní části okna.

Největší důraz je kladen na to, abyste se naučili správně mluvit a také rozumět mluvené řeči. To je patrné již u výuky slovíček, kdy si můžete u kteréhokoliv slovíčka poslechnout jeho výslovnost, a uznáte-li to za vhodné, přejít do nácviku výslovnosti tohoto slovíčka. Nácvik

Hlavní obrazovka.

spočívá v tom, že TeLL me More vám přehraje výslovnost a vyzve vás, abyste slovíčko zopakovali. Na obrazovce přitom vidíte graficky znázorněnou výslovnost programu a výslovnost svoji. Správnost výslovnosti program hodnotí v grafu ve spodní části okna.

Pokud jste se naučili slovíčka, můžete si pustit videoukázku. Mluvený komentář je doplněn i psaným textem, takže si můžete zkontrolovat, nakolik mluvenému slovu rozumíte. Po zhlédnutí videa na vás čekají úkoly: program zobrazí dotazy a vy máte z nabízených možností vybrat tu správnou, která odpovídá videoukázce. Každou odpověď si můžete zkontrolovat.

A můžeme si jít povídat, tedy dialog. Tady to začne být zajímavé, protože TeLL me More se vás zeptá a nabídne vám různé možnosti odpovědi. V horní části okna je malý semafor se světly *Poslouchejte*, *Mluvte* a *Nerozuměl jsem vám*. Podaří-li se vám odpovědět správně, TeLL me More odpoví a pokračuje další otázkou. Horší situace nastane, rozsvítí-li se červená žárovka u třetí položky. Počítač neukecáte, a dokud neodpovíte správně, nepustí vás dál. Naštěstí si můžete odpověď přehrát a pak se pokusit o nápravu. Ale věřte tomu, že tímhle vás program donutí pokoušet se o správnou výslovnost.

Na konec jsme si nechali cvičení. Těch je v programu několik: můžete vybírat slova s opačným významem, skládat větu ze slov v nahodilém pořadí,… že to znáte z jiných programů? Dobře. Můžete si také napsat diktát (dostanete k dispozici textové pole a hezky píšete). Je-li věta správně, přecházíte hned na následující větu. Můžete také luštit křížovku nebo se pokusit o riskantní hru zvanou Šibenice. Máte napsat výraz, který vysvětluje uvedený text. Ale za každé chybně napsané písmeno se postaví kus šibenice. Po sedmi chybách je šibenice hotová a vy máte smůlu.

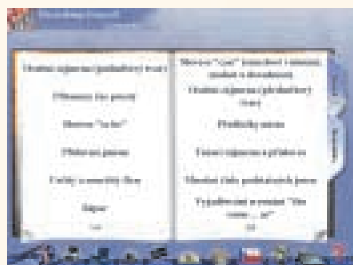
Jediný problém, se kterým jsem se setkal, byl u skládání vět ze slov v nahodilém pořadí. K recenzi jsme však dostali jednu z verzí, které předcházely uvedení produktu na trh, takže v ostré verzi to může být již v pořádku.

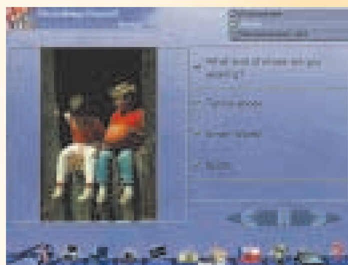
Shrnutí

TeLL me More je ucelený blok pro výuku angličtiny. Základem je naučit vás mluvit a porozumět tomu,

Okno se cvičením.

co vám protějšek říká. Celý program je navržen tak, aby jednotlivé prvky nerušily výuku, ale aby byly ve správnou chvíli k dispozici. Programů s tímto zaměřením je na našem trhu více a každému vyhovuje něco jiného. Ale myslíte-li to s výukou angličtiny vážně, pak tento program zařaďte mezi vhodné kandidáty.

Výklad gramatiky.

Dialog.

poděkování

Za poskytnutí tohoto programu děkujeme firmě LEDA, Voznice.

info

Orientační cena:
1680 Kč
Požadavky na počítač:
Minimální konfigurace: 486 DX4 100 MHz, 8 MB RAM, 30 MB místa na pevním disku, zvuková karta a mikrofon. Česká nebo panevropská verze Windows 95 a vyšší.
Doporučená konfigurace: Pentium 120 MHz, 16 MB RAM, 105 MB volného místa na pevném disku, zvuková karta a mikrofon. Česká nebo panevropská verze Windows 95 a vyšší.

Víc než vojenská historie

Válka a její vojevůdci jsou vděčným tématem pro historiky. Ale mnohem lepší by bylo, kdyby tyto náměty neměly svou oporu ve skutečných událostech. Proto by poučení z historie mělo vždy sloužit k tomu, abychom se vyvarovali chyb, kterých jsme se dopustili.

Dvacáté století přineslo lidstvu mnoho nových vynálezů a vymožeností, které posunuly úroveň jeho poznání i jeho životních podmínek mnohem výš, než tomu bylo kdy dříve. Na druhé straně ale přineslo lidstvu také nesmírná utrpení, mezi které rozhodně patří obě světové války. Před rokem uvedla firma Jimaz na náš trh lokalizovanou multimediální prezentaci historie druhé světové války. Nyní ji následují hned dva tituly, které jsou věnovány pohledu na první světovou válku a na nejznámější vojevůdce různých válčících stran v hlavních válečných konfliktech celého století.

Forma obou titulů je obdobná – jsou to multimediální dokumenty, které za pomoci dobových fotografií, map, filmových ukázek a čteného odborného komentáře a doplněné působivým zvukovým doprovodem zasvěceně přibližují danou tematiku. CD si můžete pasivně promítat jako film nebo si můžete vybírat podle obsahu či rejstříků právě ty části, které vás zajímají. CD ale rozhodně nejsou klasickými encyklopediemi. Většina informací je prezentována v multimediálních sekvencích a není přístupná v textové podobě. Proto program ani nenabízí žádné funkce pro vyhledávání a i rejstříky obsahují hlavně jmenná hesla.

CD-ROM **První světová válka** hovoří o příčinách vzniku tohoto prvního celosvětového válečného konfliktu, o tom, jak tento v dějinách lidstva první opravdu rozsáhlý konflikt probíhal a jak jeho výsledek ovlivnil další osud nejen celého světa, ale především Evropy. Kromě informací o nejdůležitějších bitvách válečného konfliktu a pohledu na progresivně se měnící vlastnosti zbraní a vojenského umění je velká část CD věnována jak významným osobnostem, tak i obyčejným, bezejmenným „pěšákům“, kteří nesli na svých bedrech největší tíhu války a zaplatili za ni největší cenu – miliony ztracených životů. Pokud si promítnete celou prezentaci, čekají vás více než tři hodiny mluveného slova, tisíce fotografií, stovky map i unikátní videosnímky. Uvidíte také mnoho lidského utrpení; z něj si však lidstvo nevzalo dostatek poučení a po dvou desetiletích přivedlo svět na práh dalšího celosvětového válečného konfliktu, jehož tragické důsledky byly ještě mnohem větší než v první světové válce a který mnohem výrazněji zasáhl civilní obyvatelstvo.

Hrdiny válečných konfliktů obvykle bývají nejen neznámí vojáci,

ale především úspěšní velitelé. O nich je CD-ROM **Slavní generálové 20. století**. Podrobněji přibližuje životní osudy patnácti generálů různých válečných konfliktů a nabízí stručné portréty dalších význačných vojáků i politiků. Obraz válečných bitev dokreslují i články o vojenské technice a taktice, komentované mapky, archivní nahrávky i osobní zážitky přímých účastníků některých válečných bojů. Samozřejmě nechybí rejstřík osob i událostí. A které vojenské hrdiny všech stran konfliktů autoři vybrali? Pro charakteristiku první světové války to jsou generál Douglas Haig, polní maršál Paul von Hindenburg, maršál Ferdinand Foch a generál sir Edmund Allenby. Období 2. SV „zastupují“ generálové Heinz Guderian, Ervin Rommmel, Bernard Montgomery, Dwight D. Eisenhower, George S. Patton, Douglas Mac Arthur, William Slim a maršál Georgij Žukov. Poválečnou éru potom generálové Vo Nguyem Giap, Ariel Šaron a H. Norman Schwarzkopf. Jak vidíte, opravdu samá slavná jména.

Zajímavé jsou i informace, které se o nich dozvíte v kapitolách Život generálů, Generálové pod tlakem, Generálové v bitvě a Generálové v masmédiích.

Popisované tituly jsou určeny zejména pro příznivce válečné tematiky, ale také třeba pro výuku dějepisu a zaslouží si pozornost pro svůj osobitý pohled na válečné dějiny 20. století. Určitým handicapem je nevyváženost zastoupení informací o rozhodujících stranách válečných konfliktů (je tu málo údajů o Rakousku-Uhersku na CD o první světové válce a o ruských a japonských generálech na druhém CD).

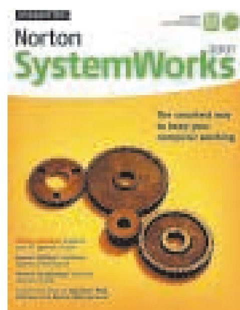
Nepříjemným omezením je to, že oba tituly lze spouštět pouze v prostředí Windows 3.1x, 95/98 a Millenium Edition, ale ne ve Windows NT a 2000.

Milan Pola

info

První světová válka
Multimediální dokument
Vyrobil/poskytl:
FlagTower, VB,
Jimaz, Praha.
http://www.jimaz.cz
Cena: 790 Kč.

Slavní generálové 20. století
Multimediální dokument
Vyrobil/poskytl:
FlagTower, VB,
Jimaz, Praha.
http://www.jimaz.cz
Cena: 990 Kč.

První pomoc

Norton SystemWorks 2001

Před rokem jsme vám představili balík nástrojů Norton SystemWorks 2000 z dílny společnosti Symantec. Dnes máme v redakci další verzi, jejíž označení nese nový letopočet.

K čemu vlastně takové nástroje slouží a co nová verze přináší?

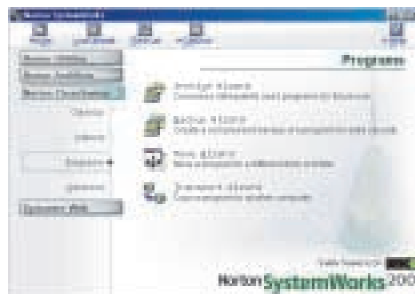
Starejte se o svůj počítač

Každý systém, i ten počítačový, potřebuje údržbu. Tou rozumíme ochranu před nebezpečnými vlivy okolí, drobné opravy chyb vzniklých provozem, průběžnou optimalizaci výkonu a pravidelné čištění. Dojde-li přes veškerou péči k havárii, je třeba uvést systém opět do provozu.Všechny tyto činnosti za vás udělají nástroje z balíku Norton SystemWorks. Ten se skládá z programů **Norton Antivirus**, **Norton Utilities** a **Norton CleanSweep**. V rozšířené verzi Professional navíc najdete nástroje **Norton Ghost** a **WinFax**.

Antivirová ochrana

Norton Antivirus 2001 chrání počítač před napadením viry. Pravidelně kontroluje důležité soubory na disku a prohlíží diskety, ale hlavně hlídá připojení k internetu. Kontroluje doručené zprávy elektronické pošty a jejich přílohy; dokáže prohlížet i komprimované soubory a virus je odhalen dřív, než se dostane na váš disk.

Aby mohl být antivirový program účinný, musí být pravidelně aktualizován. Norton Antivirus ve spolupráci s nástrojem **LiveUpdate** a s internetovými službami firmy Symantec provádí aktualizaci sám, kdykoli připojíte počítač k internetu. Vše probíhá automaticky a vy

máte vždy ty nejnovější nástroje a definice virů.

Novinkou je technologie **SmartScan**, která zjišťuje, které soubory mohou obsahovat nebezpečný kód, a pak kontroluje jen tyto soubory. Program tedy zbytečně neprohlíží „neškodné“ soubory, ale na druhé straně mu neunikne žádný potenciální nosič viru.

Údržba, opravy a optimalizace výkonu

Norton Utilities je soubor nástrojů, které dokážou odhalovat a opravovat chyby v systému a udržovat jej „v kondici“.

O optimalizaci výkonu se starají programy **Speed Disk** (ten defragmentuje disk, ale navíc dokáže reorganizovat umístění souborů na disku tak, aby často používané soubory byly na rychle dostupných místech disku) a **Norton Optimization Wizard** (ten pracuje ve Windows 95, 98 a Me; optimalizuje registry Windows a také velikost a umístění odkládacího souboru, čímž zvyšuje rychlost počítače).

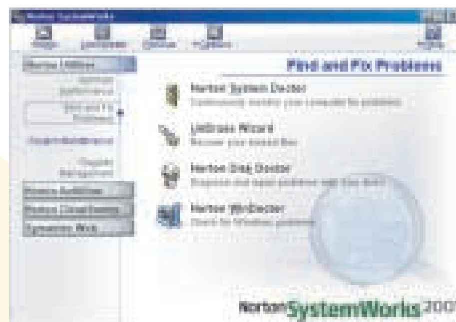
Norton System Doctor hlídá a analyzuje práci různých částí systému (včetně využití disku a procesoru, připojení k síti, rychlosti otevírání internetových stránek apod.) a upozorňuje uživatele na možné problémy. Většinu z nich dokáže také automaticky odstranit. Stejně tak **Norton WinDoctor** sleduje běh Windows a **Norton Disk Doctor** organizaci souborů na disku.

UnErase Wizard ve spolupráci s **Norton Protection** pomáhá obnovit ztracené a omylem odstraněné soubory – například i ty, které už jste vysypali z odpadkového koše.

Jsou tu i nástroje, které poskytují podrobné informace o systému a diagnostikují problémy hardwarových zařízení.

Úklid v počítači

Norton CleanSweep je inteligentní uklízečka, která dokáže rozpoznat, co nepotřebujete, a co tedy může vyhodit. Umí najít a odstranit všechny nepotřebné soubory (například dočasné soubory, soubory stažené z internetu a „zbytky“ po odstraněných programech) a tím rychle uvolnit prostor na disku. To je však jen jedna z mnoha funkcí tohoto nástroje. Dokáže totiž také spolehlivě odinstalovat vybraný program, nebo jej třeba jen dočasně uklidit do archivu (všechny součásti programu odinstaluje, ale umístí je do komprimovaného souboru, ze kterého jej pak

dokáže opět instalovat). Podobnou funkcí je záloha programu. Ta také vytvoří komprimovaný soubor, ale pouze jako záložní kopii; původní program zůstane na svém místě. Další užitečnou funkcí je přemístění programu do jiné složky (či na jiný disk) téhož počítače, nebo dokonce na jiný počítač.

Celkově jde o všestranný a ucelený systém, který lze doporučit pro údržbu každého počítače, na němž se pracuje s důležitými daty. Podrobná česká příručka pomůže i méně zkušenému uživateli využít všech výhod programu.

-ihe

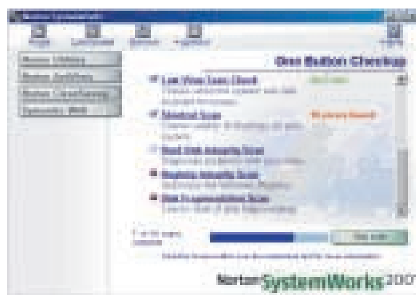
info

Jednou z novinek Norton SystemWorks 2001 je to, že balík je určen nejen pro Windows 95 (OSR2) a 98 jako předchozí verze, ale také pro Windows 2000, Windows NT a Windows Millennium Edition.

Norton SystemWorks 2001
Výrobce/poskytl: Symantec.
www.symantec.cz
Cena včetně DPH:
Verze Standard
3250 Kč.
Verze Professional
4170 Kč.
Nároky na počítač se liší podle operačního systému a podle zvolené instalace.
Procesor min. Pentium 100 až 150 MHz,
min. 32 až 64 MB paměti,
prostor na disku min. 78 až 106 MB,
mechanika CD-ROM.

Na jedno kliknutí

Pro uživatele je příjemná novinka nazvaná **One Button Checkup**. Nemusíte přemýšlet, který z nástrojů použít. V úvodním okně programu klikněte na tlačítko *Begin Scan* a program sám provede všechny potřebné testy; pak zobrazí zprávu o stavu systému s výpisem nalezených problémů a s návrhem na jejich automatickou opravu.

Objednejte si roční předplatné **Počítače pro každého**

S předplatným **Počítače pro každého** automaticky do **Chip Clubu**

- *Klubová karta*
- *Nákup v* **MEDIAshopu** *– 5% sleva*

COMPUCO

Compuco, a. s., připravilo pro předplatitele 3 % slevu na prodávané zboží

Nerudova 35, 301 27 Plzeň, tel.: 019/722 72 68, fax: 019/722 60 52, e-mail: plzen@compuco.cz, provozní doba: 8.00 – 16.00
Drobného 28a, 602 00 Brno, tel.: 05/45 21 24 86-9, fax: 05/45 21 21 19, e-mail: brno@compuco.cz, provozní doba: 8.30 – 17.00
Hradecká 147, 530 09 Pardubice, tel.: 040/641 22 72-3, fax: 040/641 22 74, e-mail: pardubice@compuco.cz, provozní doba: 8.00 – 16.30
Arbesovo nám. 7, 150 00 Praha 5, tel.: 02/57 31 42 60, fax: 02/57 32 01 51, e-mail: praha@compuco.cz, provozní doba: 8.30 – 16.30
(sleva se nevztahuje na ceny v e-shopu)

SLEVA 10 %

Zimní hrátky
Čarodějnice Scylla se rozhodla, že nebudou žádné Vánoce. Město skřítků uvrhla do kletby. Naštěstí jí v tom Hugo může zabránit.

Kód: 1313
Standardní cena: 499 Kč

Dětské grafické studio
Vyrobte si vlastní vystřihovánky, plakáty, transparenty, kalendáře či obrázkové knížky.

Kód: 1308
Standardní cena: 495 Kč

Objednávejte na adrese:
Eduton, s. r. o., Václavské náměstí 64, 110 00 Praha 1, tel.: 02/96 23 02 50, e-mail: zasilkova.sluzba@vogel.cz (heslo **Chip Club**)

Ušetřete 100 Kč

- **LingVista plus** Angličtina
  standardní cena: 649 Kč
  pro CHIP Club: 549 Kč
- **LingVista plus** Němčina
  standardní cena: 649 Kč
  pro CHIP Club: 549 Kč

Výukový systém **Lingvista Plus**
Je to moderní víceuživatelský multimediální program pro výuku angličtiny a němčiny. Obsahuje tisíce plně ozvučených slovíček, slovních obratů, frází a vět, které jsou namluveny rodilým mluvčím. Program je určen jak pro úplné začátečníky, tak i pro velmi zkušené a pokročilé studenty. LingVista vás díky své „nátlakové metodě" prakticky donutí dorozumět se v rekordně krátké době. S Lingvistou Plus dokážete pomocí mikrofonu i vyhodnocovat své odpovědi! V ceně produktu je i mikrofon ověřený pro použití s tímto programem!

Objednávejte na adrese:
DTP Studio, U Dubu 92, 147 00 Praha 4, tel.: 02/44 46 66 66, fax: 02/44 45 66 65 (heslo **Chip Club**)

Platí do 27. 2. 2001

Vogel Publishing s. r. o., Sokolovská 73, 180 00 Praha 8, P. O. Box 77, 186 21 Praha 86, tel.: 02/2180 8568, 02/2180 8566, fax: 02/2180 8500 **http://www.chip.cz**

Novinky v Zoner Callistu 4

callisto

Původní český vektorový grafický editor Zoner Callisto není třeba čtenářům Počítače pro každého představovat. Na našich stránkách jste se se seriálem návodů pro tento zajímavý program již mohli setkat. Uvedení verze 4 bylo očekáváno s velkým napětím, a tak se v následujícím článku podíváme, jak se firmě Zoner podařilo sliby vyplnit.

info

- Galerie jsou následníky paletek, kterými disponovala verze 3. Pokud jste si však na paletky zvykli, nevěšte hlavu: jednotlivé galerie lze na paletky velmi snadno transformovat.
- „Drag and drop“ česky znamená „táhni a pusť“. Myší „uchopíte“ žádaný objekt a za současného držení tlačítka jej přemístíte na jiné místo, kde tlačítko (a tím i objekt) pustíte.
- GIF (Graphic Image Format) – grafický formát firmy Compuserve, rozšířený zejména v prostředí internetu.

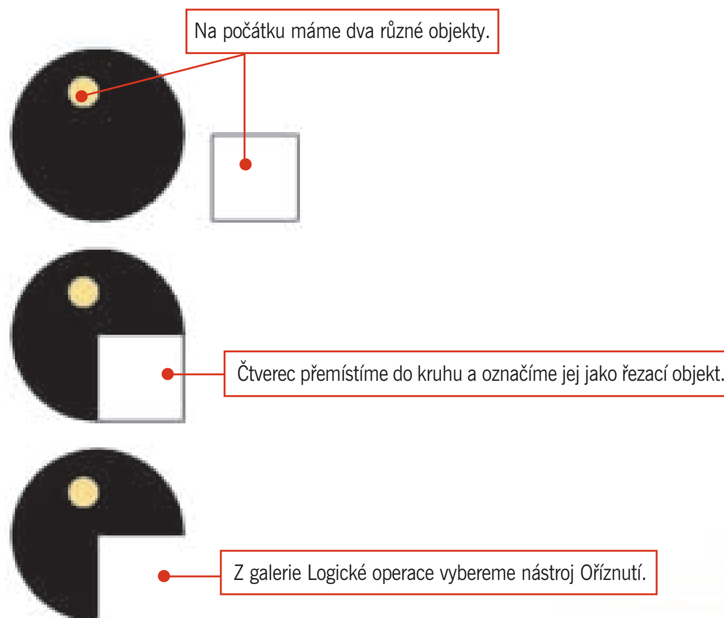

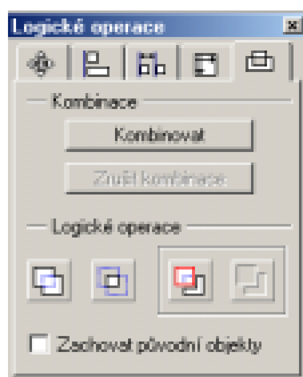
Razance, se kterou se Zoner pustil do nové verze, je patrná již při instalaci, při níž byl využit Windows Installer – mohli jste se s ním setkat např. u MS Office 2000. Výhodou tohoto způsobu distribuce je vysoký stupeň personalizace instalačního procesu.

Po prvním spuštění programu budete zcela jistě překvapeni rychlou odezvou programu, a to i na výkonově slabších strojích. Jádro programu bylo dle slov autorského týmu téměř kompletně přepracováno. Změny jsou patrné i v samotném grafickém jádře programu – vyhlazení objektů již snese srovnání s produkty z mnohem vyšších (cenových) tříd.

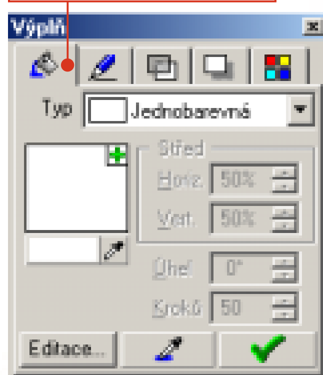
Při vlastní práci jistě oceníte novinku verze 4 – ukotvitelné galerie. Právě ony jsou výsledkem snahy vývojářů o co největší ergonomii ovládání. Pokud k tomu připočteme technologii alternativní nástrojové lišty, zjistíme, že si pracovní prostředí můžeme přizpůsobit doslova k obrazu svému.

Další přepracování se dotklo grafických nástrojů, a to zejména části pro kreslení polygonů. Při jejich kreslení se již nemusíte spoléhat na svůj um a můžete využít novou alternativu: zadávání parametrů vytvářeného objektu v dialogovém okně. Zadávání číselných hodnot je vyřešeno také velmi elegantně – přepočet (či výpočet) hodnot provádí

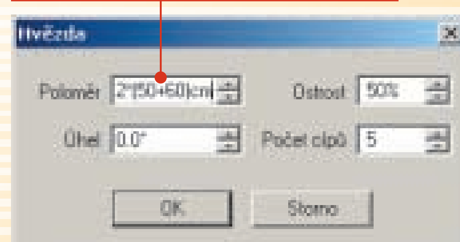

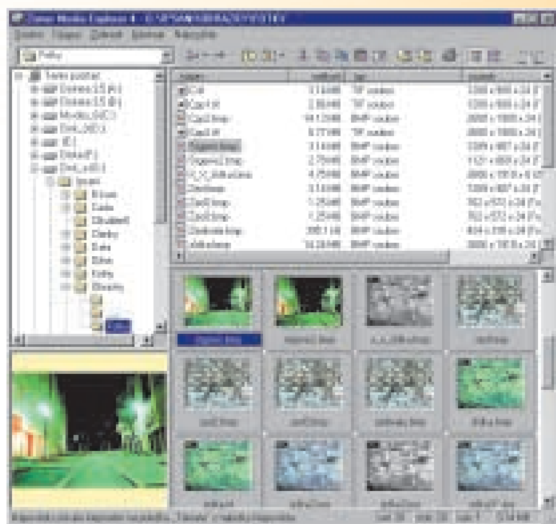

Galerie lze vzájemně sdružovat.

Při vyplňování hodnot můžete využít matematické operace či převody mezi jednotkami.

Zoner Media Explorer ukazuje obsah adresáře i s náhledy.

přímo Callisto. Změn doznaly i grafické vlastnosti objektů. Výplně objektů nyní můžete aplikovat metou drag and drop, přičemž je možné si vytvořit uživatelské výplně a obrysy. Tuto možnost oceníte např. při tvorbě kótovaných schémat – v galerii Pero si nadefinujete uživatelský styl nazvaný „čáry s šipkami“ a jeho aplikací kóty jednoduše vytvoříte.

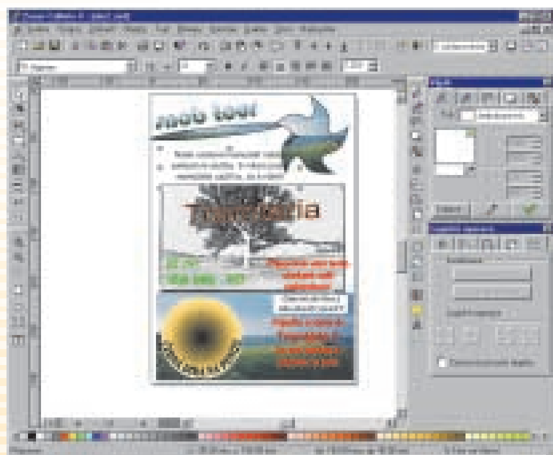
Logické operace, jedna ze silných zbraní vektorových grafických editorů, se v této verzi dočkala zaslouženého zájmu. Objekty lze spojovat, ořezávat či vytvářet jejich průnik. Na první pohled nezajímavá skupina funkcí skrývá velký tvůrčí potenciál.

Nástroje pro práci s textem jsou jedním ze základních pilířů grafických editorů. U Zoneru si toho naštěstí byli vědomi, a tak po „přešlapovaní“ předchozích verzí se nyní setkáte s již poměrně silným nástrojem. V Callistu si můžete vybrat ze dvou druhů textu – uměleckého a odstavcového. Umělecký text je vhodný pro různé nápisy či loga, text odstavcový byl navržen pro tvorbu rozsáhlejších bloků textu. Oba druhy textu lze kdykoliv vzájemně transformovat. Jejich odlišnost objevíte až při změně velikosti výběrového rámečku. Při výběru druhu písma byla implementována další šikovná funkce – náhled vybraného fontu.

V krabici s novým Callistem najdete navíc „čtyřkové“ verze programů Zoner Media Explorer, Zoner Viewer a Zoner GIF Animátor. První program je multimediální správce programů, podobný průzkumníku z běžných Windows, jen s tím rozdílem, že zobrazuje náhledy grafických programů. Dva programy jsou určeny pro prohlížení souborů nejrůznějších grafických formátů, posledně jmenovaný program vám bude nápomocen při tvorbě animovaných obrázků ve formátu GIF. Pokud tedy stojíte před nutností tvorby inzertního proužku na svých internetových stránkách, jste na dobré adrese.

Závěrem lze tedy říci, že Callisto 4 je více než důstojným nástupcem předcházející verze. Nabídka funkcí, kterými disponuje, v drtivé většině případů uspokojí potřeby běžného uživatele.

Petr Vostrý

Zoner Callisto 4 slouží především k vytváření propagačních materiálů, ale nejen k tomu.

Tiskneme barevně

Proč bychom také netiskli, když jsou barevné inkoustové tiskárny tak levné? Právě díky cenové dostupnosti jsou inkoustové modely tak oblíbené u domácích počítačů. Kvalita vytištěných textových dokumentů je srovnatelná s kvalitou tisku laserových modelů a pro vytištění barevných grafů nebo obrázků je inkoustová tiskárna ideální.

To platí zejména tehdy, použijete-li speciální hladký papír. V balení s tiskárnou Epson Stylus Color 680 byla přiložena sada papírů pro tisk fotografií a cédéčko s programem Micrografx Windows Draw Special Edition 5 pro práci s obrázky.

Druhou tiskárnou, na kterou jsme se tentokrát podívali, byla tiskárna Xerox DocuPrint M750, která se pyšní rozlišením 1200 × 1200 dpi. Obě tiskárny lze připojit buď k paralelnímu, nebo USB portu počítače – příslušné kabely však v dodávce ani jedné tiskáren nejsou. Obě tiskárny sice nepatří k absolutně nejlevnějším modelům – ty pořídíte za cenu pod 4 tisíce korun – ale zato výtisky pořizují celkem slušnou rychlostí a bez obav se s nimi můžete pustit do tisku barevných obrázků a fotografií.

pojmy

• **Rozlišení**
Tento údaj říká, jak kvalitní výtisky můžete od tiskárny očekávat. Oznamuje, kolik bodů, ze kterých se výsledný obraz skládá, umí tiskárna umístit do jednoho palce. Palec je délková jednotka, 1 palec = 2,54 cm. Rozlišení se udává v dpi (dots per inch – body na palec).

• **CMYK**
CMYK je zkratka z anglických slov cyan (azurová), magenta (purpurová), yellow (žlutá) a black (černá), což jsou základní barvy, ze kterých inkoustové tiskárny míchají ostatní odstíny barevného spektra.

• **Rychlost tisku**
Udává se ve stránkách za minutu. Záleží na rozlišení a na režimu, ve kterém tisknete – většinou si můžete vybrat mezi režimem pro rychlý tisk, režimem pro nejkvalitnější tisk a nejčastěji používaným režimem „kompromisním“, kdy je zachována dobrá kvalita výstupů při dobré rychlosti tisku.

• **Výdrž inkoustu**
Udává se standardně pro černý tisk při 5% pokrytí stránky A4; při barevném tisku se počet stránek, které barevná náplň dokáže potisknout, uvádí při 15% pokrytí stránky. Tyto údaje je však třeba brát s rezervou; záleží samozřejmě také na tom, ve kterém barevném režimu tisknete – při tisku v režimu pro dosažení co nejlepší kvality spotřebujete inkoustu více a budete tisknout pomaleji, při volbě ekonomického režimu tiskárna „prská“ na papír inkoustu méně a zásobníky s inkoustem vám vydrží déle.

Epson Stylus Color 680

Tiskárna Epson Stylus Color 680, kterou pořídíte za 6280 Kč včetně DPH, tiskne v rozlišení 1440 × 720 dpi. Její vnější rozměry jsou 450 × 547 × 279 mm a hmotnost činí 4,1 kg. Instalace ovladače z přiloženého cédéčka je pod Windows 95, 98 nebo Millennium Edition velmi snadná, na rozdíl od recenzovaného Xeroxu však Stylus Color 680 s vámi nekomunikuje v češtině.

Epson Stylus Color 680.

Jako u většiny inkoustových tiskáren se pro tisk používají dvě inkoustové kazety: jedna obsahuje pouze černý inkoust a druhá je naplněna třemi barvami (CMY: cyan – azurová, magenta – purpurová, yellow – žlutá), ze kterých se skládají všechny barevné odstíny. Jak jsme již uvedli, tiskárnu lze připojit k paralelnímu nebo USB portu počítače. Papír se zakládá „nastojato“ do zásobníku, umístěného v zadní části tiskárny, výtisky vyjíždějí na odkladní zásobník zepředu.

Utility, které vám pomohou při řešení problémů s tiskem.

info

Epson Stylus Color 680
Cena: 6280 včetně DPH.
Rozlišení: 1440 × 720 dpi.
Připojení k PC: paralelní nebo USB port.
Záruka: 1 rok.
Výrobce: Epson, Inc.
Poskytl: Eprint, s. r. o.
www.epson.cz

Výrobce udává rychlost tisku textu v úsporném režimu 8 stran za minutu, při tisku textu a grafiky při rozlišení 360 dpi 3,8 strany za minutu. My jsme měřili rychlost tisku při připojení tiskárny k počítači přes paralelní rozhraní. Zjišťovali jsme rychlost vytištění 10stránkového textového dokumentu s grafickou hlavičkou z programu Microsoft Word 2000. Měření jsme zahájili po zahájení tisku a stopky jsme zastavili po vyjetí poslední stránky z tiskárny.

Nastavení tisku obrázků u Epsonu.

V ovladači tiskárny Epson Stylus Color 680 můžete vybírat mezi třemi režimy: Automatic, PhotoEnhance a Custom. Pro tisk testovacího dokumentu jsme zvolili režim Automatic, ve kterém jsme při volbě

Epson: PhotoEnhance.

Epson: Automatic Quality.

kompromisu mezi kvalitou a rychlostí čekali na výtisk 10 stránek 4:53 minuty, v rychlém režimu bylo vše hotovo za 2:43 minuty.

Pro tisk barevné fotografie jsme nastavili v režimu Automatic nejlepší kvalitu, ale o poznání lepšího výsledku (i na běžný kancelářský papír) jsme dosáhli při volbě PhotoEnhance. Jestliže se vytištěnými fotografiemi budete chtít pochlubit svým známým, použijte přiložené papíry s hladkým povrchem.

Za cenu 6280 Kč včetně DPH získáte v modelu Epson Stylus Color 680 rychlou tiskárnu pro tisk textu a kvalitní přístroj pro tisk fotografií.

Xerox DocuPrint M750

Recenzovaný model firmy Xerox – DocuPrint M750 – pořídíte za 5978 Kč včetně DPH. Od testovaného Epsonu se odlišuje samostatnými náplněmi pro čtyři základní barvy CMYK. To má výhodu, že pokud dojde jedna barva, vymění se pouze příslušná náplň a nemusí se vyměňovat celá barevná kartridž s CMY barvami.

O instalaci tiskárny lze stejně jako u modelu Stylus Color 680 prohlásit, že je velmi snadná a rychlá, takže se můžete pustit do tisku během několika málo minut. Tiskárnu připojíte k počítači, operační systém Windows rozpozná nové zařízení a poté stačí z cédéčka nainstalovat ovladače, které jsou i v češtině. Tiskárna se připojuje k počítači přes paralelní nebo USB rozhraní – příslušné kabely si ovšem musíte dokoupit. Papír se vkládá do zásobníku zepředu, rozlišení tiskárny je 1200 × 1200 dpi.

Xerox DocuPrint M750.

I v tomto případě jsme měřili rychlost tisku při použití paralelního rozhraní. Náš 10stránkový dokument se v režimu kvality tisku Normal tiskl 6:15 minut, při volbě eXpress 3:05 minuty (kvalita tisku textu byla výborná) a nejrychlejšího tisku u modelu Xerox DocuPrint M750 dosáhnete při volbě Koncept – zde jsme na vyjetí poslední stránky z tiskárny čekali jen 2:05 minuty, ovšem drobné písmo bylo hůře čitelné. Průběh tisku se průběžně zobrazuje na obrazovce.

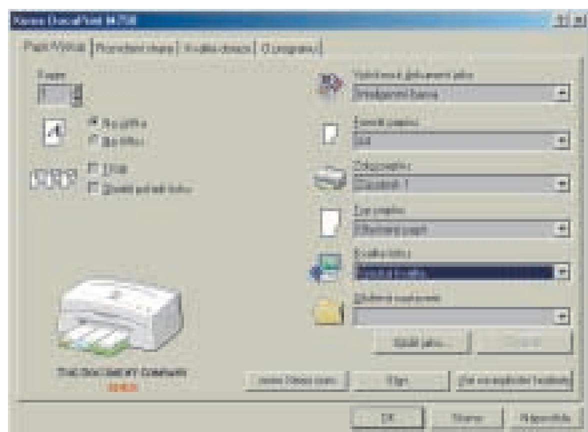
Při tisku fotografie jsme zvolili režim pro nejvyšší kvalitu. Kvalita obrázku byla i na běžném papíře velmi dobrá, ale jak sami můžete z připojených ukázek posoudit, tiskárna Epson Stylus Color 680 v režimu tisku PhotoEnhance umí vyprodukovat realističtější obrázky. Xerox DocuPrint M750 určitě zaujme všechny zájemce o barevný tisk; ti ocení možnost měnit každou barevnou náplň zvlášť a také rychlost tisku, kdy je při volbě eXpress zachována výborná kvalita tisku.

info

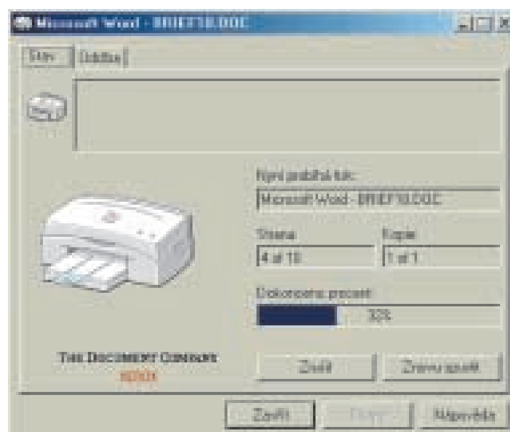
Xerox DocuPrint M750
Cena: 5978 Kč včetně DPH.
Rozlišení: 1200 × 1200 dpi.
Připojení k PC: paralelní nebo USB port.
Záruka: 1 rok.
Výrobce: Xerox Corp.
Poskytl: Xerox CR, s. r. o.
www.xerox.cz

Xerox: obrázek vytištěn v režimu pro nejlepší kvalitu.

Nastavení kvality tisku u Xeroxu.

Ukazatel průběhu tisku.

Učení i zábava...

Ceny pro vítěze dnešní soutěže s křížovkou věnuje společnost Dr.LANG group.

dnešní úkol

Reklama hýbe světem a znalost cizích jazyků je v dnešní „globalizační“ době nezbytná.
Zkuste vymyslet opravdu nápaditý reklamní slogan, který bude propagovat CD-ROM na výuku cizích řečí.
Šesti z vás, kteří budou nejvíce kreativní a kteří navíc správně vyluští tajenku dnešní křížovky, věnuje ceny společnost Dr.LANG group.

odpověď

Vyluštěnou tajenku nám spolu s odpovědí zašlete na korespondenčním lístku nebo pohlednici či e-mailem do **23. 2. 2001** na adresu:
VOGEL Publishing
odd. marketingu
P. O. Box 77
186 21 Praha 8
e-mail: krizovka.ppk@vogel.cz
Výherce uveřejníme v časopisu Počítač pro každého **č. 6/2001 (vychází 10. 3. 2001).** Jestliže nám odpovíte e-mailem, nezapomeňte uvést svou poštovní adresu.

Správná odpověď na soutěžní otázku z č. 24/2000: Jupiter, Saturn.

Křížovka (legendy po řádcích)

- POMŮCKA: ERNA, FAO, NAM, NC, OM, SELU, TAR, TRONA | PLAZ Z ŘÁDU JEŠTĚRŮ | SOUČÁST OPTICKÝCH PŘÍSTROJŮ | BUDDHIST. TAJEMNÉ SLOVO | ZÁVĚR ŠACHOVÉ HRY | HORNÍ ČÁST MÍSTNOSTI | SEVERAN | SKLADBA O TŘECH AŽ ČTYŘECH VĚTÁCH | RUŠIT | HARMONIE | ZPĚVOHRA | ITALSKÝ SOUHLAS | PALIVO | VYSOKÝ KOPEC
- ČÁST MOLEKULY | AGÁVOVÉ VLÁKNO | UŽITEK (NÁŘ.)
- PRYŽ | VODNATÝ KYSELÝ UHLIČITAN SODNÝ / STARÉ ZÁJM. | PIVO PRO ŘIDIČE / ZKR. NAŠÍ PRVNÍ AUTOMOBILKY
- ZNAČKA NAŠÍ KOSMETIKY | KAVKAZ. HUD. NÁSTR. / ZAČÁTEK TAJENKY | TĚSTOVINY / SMUTEČNÍ OZNÁMENÍ | ANGLICKY "NEBO" / PRAMÁTI
- GÁZA | DRUH KAKTUSU / AKSAMIT | PŘÍRODNÍ KAUČUK / OSTROV INDONÉSIE
- DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN | VZLETNÝ PŘEDNES / PRANICE | ABVOLT / POPĚVEK | KADEŘ VLASŮ | STARO-ŘECKÝ FILOZOF
- KRÁTKÝ ZÁBAVNÝ VÝSTUP | KÓD NAMIBIE / PLANETKA | FRANC. HUD. SKLADATEL / ČÍSLICOVĚ ŘÍZENÝ OBR. STROJ | ZLÝ SKŘÍTEK / DOMÁCÍ HLÍDAČ
- ÚSEK KRUHU | ASIJSKÝ SOKOLÍK | SPZ OLOMOUCE / KONEC TAJENKY
- ZAŘÍZENÍ PRO ZIMNÍ KRMENÍ LESNÍ ZVĚŘE (PLURÁL) | KOVOVÝ DUTÝ HROT KOPÍ
- STARO-ŘECKÁ POHŘEBNÍ OBĚŤ | VOJENSKÝ ODVOD (ZAST.)
- DOBA | NAPADENÍ | TYRAN | DOPAL | ORG. OSN PRO VÝŽIVU A ZEMĚDĚLSTVÍ / OSUDÍ
- VYHYNULÝ PTÁK | NEJINAK / PŮVODNÍ OBYVATEL HISPÁNIE | NEDOBRA | ŠESTEREČNÝ NEROST | ŽENSKÉ JMÉNO
- VÝŽIVA DLE LÉKAŘE | LIVREJOVANÝ SLUHA / KNIŽNÍ KLUB
- ZVRAT | PULZ | DEBATOVAT | SKELET / VZDÁLITI SE VOZEM
- ŠLECHTICKÝ PŘÍDOMEK | MISTR MEČE / PROUD | TVRDÝ BONBON / POSLEDNÍ ROŽMBERK | NĚMECKY "JEDEN" / EGYPTSKÝ BŮH SLUNCE
- PRACOVIŠTĚ V DOLE (SLANG.) | TAŽNÁ RYBÁŘ. SÍŤ / OBYVATEL SUMATRY | CIZÍ SMĚNKA / PŘIVÁDĚT NA SVĚT
- BUDDHIST. HROBKA | SIBIŘSKÝ VELETOK / OBILÍ SETÉ NA PODZIM | KARETNÍ HAZARD. HRA / BYLINNÝ ODVAR | MOŽNÁ / TOHOTO ROKU | ČESKÝ MALÍŘ | KAZIT (EXPR.)
- MILOSTNĚ TOUŽIT | PSOVITÁ ŠELMA / BANKOVNÍ PANIKA | AFRICKÝ SLON / ZN. BARVIVA NA VEJCE
- ODZNAK ZDATNOSTI | ASFALT / POZDĚJI | HORKO / NĚMECKY "TY" | SETINA HEKTARU / PRIMÁT
- VELKÁ AMERICKÁ ŽÁBA | OZNÁMITI ÚŘADŮM | ČIRÁ TEKUTINA
- TROPICKÉ ŠÍLENSTVÍ | POBÍZET | HLAVA KLÁŠTERA

LANGMaster SERIES
LANGMaster SERIES
LANGMaster SERIES

Tajenka z č. 24/2000 zní: ... jazyků i v síťové verzi od firmy Auralog.

Ceny od společnosti LEDA získávají: Zdeněk Fiala z Prahy 6, Zdeněk Bartoš z Mariánských Lázní, Václav Kameníček z Bílovce, Ladislav Němec z Frýdku-Místku, Marie Martináková z Olbramovic, Vlastimil Kopuletý z Břeclavi, Jarmila Chalupecká z Valtic a Petra Cabalková z Jaroměře. Gratulujeme!

Vytváříme WWW stránku – X. díl

Co jsou to rámy

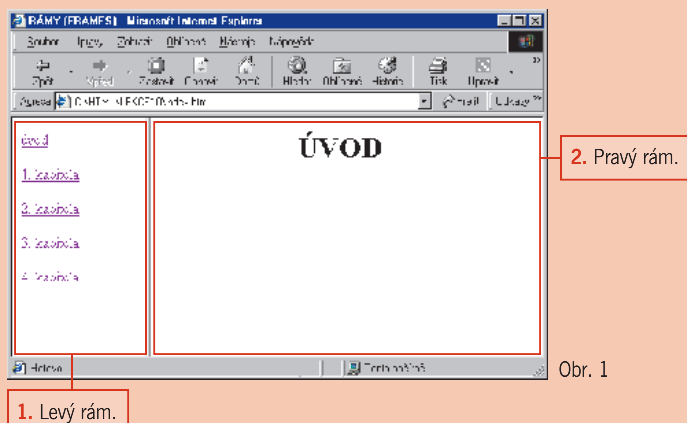
Dnes se podíváme na tzv. **rámy** (neboli také **rámce**, anglicky **frames**). Jde o zvláštní skupinu příkazů, pomocí kterých můžete okno internetového prohlížeče rozdělit na několik částí, z nichž se každá chová jako samostatná internetová stránka.

Hned na začátku si ukážeme, jak vypadá použití rámů v praxi. Podívejte se na obrázek č. 1. Na něm vidíte okno internetového prohlížeče, které je rozděleno na dvě části: úzkou levou část a širokou pravou část. V levé části je nabídka. Kliknete-li na nějaký odkaz v levé části, zobrazí se v části pravé nová stránka (v levé části zůstane stále stejný obsah, změní se pouze obsah části pravé).

Internetová stránka na obrázku č. 1 má tedy dva rámce: levý rámec (levou část) a pravý rámec (pravou část). V tomto případě je použití rámců výhodné, protože chceme mít v levé části nabídku, která má být stále viditelná. Měnit se má pouze obsah pravé části (pravého rámce).

Většina z vás jistě zná cédečko časopisu Počítač pro každého. Možná jste si všimli, že se toto cédéčko ovládá pomocí internetového prohlížeče, ve kterém se zobrazují různé stránky. I v tomto případě je použito rámů. Tentokrát však rámů třech. Naleznete zde horní rám, levý rám a pravý rám – viz obrázek č. 2.

Než začneme, vytvořte si v našem zkušebním adresáři **HTML** podadresář **LEKCE10**. A nyní již k vysvětlování.

Obr. 1

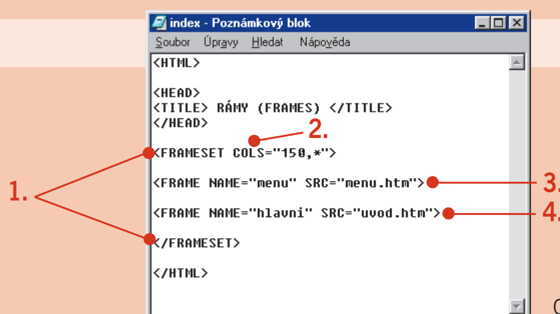
Obr. 2

První, „pomocná“ stránka

Budeme vycházet z obrázku č. 1 – stránku na tomto obrázku se nyní naučíme vytvořit.

Nejdříve musíme udělat tzv. **první, „pomocnou“ stránku**, ve které (pomocí příkazů) internetovému prohlížeči řekneme následující: udělej nám na stránce dva rámy, levý rám bude úzký a pravý rám


```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> RÁMY (FRAMES) </TITLE>
</HEAD>

<FRAMESET COLS="150,*">

<FRAME NAME="menu" SRC="menu.htm">

<FRAME NAME="hlavni" SRC="uvod.htm">

</FRAMESET>

</HTML>
```


Obr. 3

1. Příkazy pro vytváření rámů jsou vždy ohraničeny příkazem **FRAMESET**.
2. Atributem **COLS** internetovému prohlížeči „říkáme“, že chceme vytvořit dva sloupce (dva rámy). První sloupec (první rám) bude mít šířku 150 pixelů. Druhý sloupec (druhý rám) zaplní zbylou šířku stránky (proto je zde hvězdička).
3. Příkaz **FRAME** se používá pro popis jednotlivých rámů. Pomocí atributu **COLS** jsme stanovili, že chceme mít dva rámy, proto tu také naleznete dva příkazy **FRAME** (slovo frame je anglicky **rám**).
Prvním příkazem **FRAME** popisujeme první rám (levý sloupec). Příkaz **FRAME** může obsahovat několik atributů. Atributem **NAME** jsme stanovili jméno prvního rámce na „menu“. Atributem **SRC** říkáme, že se má v tomto prvním rámu zobrazit HTML stránka **menu.htm**.
4. Druhý příkaz **FRAME** popisuje druhý rámec (pravý sloupec). Atributem **NAME** jsme stanovili jméno tohoto rámce jako „hlavni“. A konečně atributem SRC říkáme, že se má v tomto rámu zobrazit stránka **uvod.htm**.

bude široký, v levém rámu otevři HTML soubor **menu.htm** a v rámu pravém otevři HTML soubor **uvod.htm**.

Otevřete si program ***Poznámkový blok*** a opište si do něj HTML kód z obrázku č. 3 (jde o HTML kód naší první, „pomocné“ stránky). Tento HTML kód pak uložte pod názvem **index.htm** do adresáře **LEKCE10** (který je umístěn v adresáři **HTML**).

Nyní máme vytvořenu první „pomocnou“ stránku, která vám v internetovém prohlížeči sama o sobě nic nezobrazí. Pouze internetovému prohlížeči říká, na kolik rámů má stránku rozdělit a které HTML stránky budou v jednotlivých rámech zobrazeny.

Na konec této části si také všimněte, že jsme v první, „pomocné“ stránce (tj. v souboru **index.htm**) nepoužili příkaz **BODY**! Ten se v HTML souboru tohoto typu nepoužívá (využijeme ho až v dalších souborech).

HTML soubory „menu.htm“ a „uvod.htm“

V HTML souboru **index.htm** odkazujeme na soubory **menu.htm** a **uvod.htm**. Soubor **menu.htm** se zobrazí v levém rámu a soubor **uvod.htm** v rámu pravém. Tyto soubory jsou velmi jednoduché – opište si je z obrázků č. 4 a 5.

menu - Poznámkový blok

```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> MENU </TITLE>
</HEAD>

<BODY>

<A HREF="uvod.htm" TARGET="hlavni">úvod</A><BR><BR>

<A HREF="01.htm" TARGET="hlavni">1. kapitola</A><BR><BR>

<A HREF="02.htm" TARGET="hlavni">2. kapitola</A><BR><BR>

<A HREF="03.htm" TARGET="hlavni">3. kapitola</A><BR><BR>

<A HREF="04.htm" TARGET="hlavni">4. kapitola</A>

</BODY>

</HTML>
```

Obr. 4
Na obrázku vidíte obsah souboru **menu.htm**, který obsahuje pouze jeden (nám zatím neznámý) atribut. Jde o atribut **TARGET="hlavni"**. Bystřejší z vás již jistě pochopili, k čem tento atribut slouží. Vysvětlení je jednoduché. Stránka **menu.htm** se zobrazí v levém rámu a bude obsahovat několik hypertextových odkazů. Kdybychom atribut **TARGET** nepoužili, došlo by po kliknutí na některý hypertextový odkaz k zobrazení příslušné stránky v levém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali **menu**). My však chceme, aby se po kliknutí na určitý hypertextový odkaz objevila příslušná stránka v pravém rámci (který se jmenuje **hlavni**). Atributem **TARGET** tedy říkáme, že chceme příslušnou stránku zobrazit v pravém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali **hlavni**).

uvod - Poznámkový blok

```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> ÚVOD </TITLE>
</HEAD>

<BODY>

<H1 ALIGN="CENTER">ÚVOD</H1>

</BODY>

</HTML>
```

Obr. 5
Na obrázku vidíte obsah souboru **uvod.htm**, který se zobrazí v pravém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali **hlavni**).

Další HTML soubory

V HTML souboru **menu.htm** jsme (mimo jiné) zadali hypertextové odkazy „1. kapitola“ až „4. kapitola“, ke kterým zatím nemáme vytvořeny příslušné HTML soubory. Nyní to napravíme. Z obrázků č. 6 až 9 si opište HTML kódy posledních čtyř stránek.

Jsme u konce, a proto si výsledek své práce můžeme prohlédnout. Otevřete si v internetovém prohlížeči soubor **index.htm**.

01 - Poznámkový blok

```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> 1. KAPITOLA </TITLE>
</HEAD>

<BODY>

<H1 ALIGN="CENTER">1. KAPITOLA</H1>

</BODY>

</HTML>
```

Obr. 6
Tuto stránku uložte pod názvem **01.htm** a uložte ji do adresáře **LEKCE10**. Stránka **01.htm** se zobrazí v pravém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **hlavni**) v případě, že kliknete v levém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **menu**) na hypertextový odkaz „1. kapitola“.

02 - Poznámkový blok

```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> 2. KAPITOLA </TITLE>
</HEAD>

<BODY>

<H1 ALIGN="CENTER">2. KAPITOLA</H1>

</BODY>

</HTML>
```

Obr. 7
Tuto stránku uložte pod názvem **02.htm** a uložte ji do adresáře **LEKCE10**. Stránka **02.htm** se zobrazí v pravém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **hlavni**) v případě, že kliknete v levém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **menu**) na hypertextový odkaz „2. kapitola“.

03 - Poznámkový blok

```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> 3. KAPITOLA </TITLE>
</HEAD>

<BODY>

<H1 ALIGN="CENTER">3. KAPITOLA</H1>

</BODY>

</HTML>
```

Obr. 8
Tuto stránku uložte pod názvem **03.htm** a uložte ji do adresáře **LEKCE10**. Stránka **03.htm** se zobrazí v pravém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **hlavni**) v případě, že kliknete v levém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **menu**) na hypertextový odkaz „3. kapitola“.

04 - Poznámkový blok

```
<HTML>

<HEAD>
<TITLE> 4. KAPITOLA </TITLE>
</HEAD>

<BODY>

<H1 ALIGN="CENTER">4. KAPITOLA</H1>

</BODY>

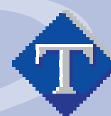
</HTML>
```

Obr. 9
Tuto stránku uložte pod názvem **04.htm** a uložte ji do adresáře **LEKCE10**. Stránka **04.htm** se zobrazí v pravém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **hlavni**) v případě, že kliknete v levém rámci (tj. v rámci, který jsme pojmenovali jako **menu**) na hypertextový odkaz „4. kapitola“.

info

Chcete se dozvědět více informací o tvorbě webových stránek? Navštivte server Interval.cz.
Naleznete zde články o technologiích pro tvorbu webových stránek i tipy pro práci s programy z denní praxe webmastera.
Informace na serveru jsou psány formou přístupnou i pro méně zkušené uživatele. Součástí serveru je i Diskusní fórum a sekce Download, kde můžete získat programy pro tvorbu HTML a webové grafiky.

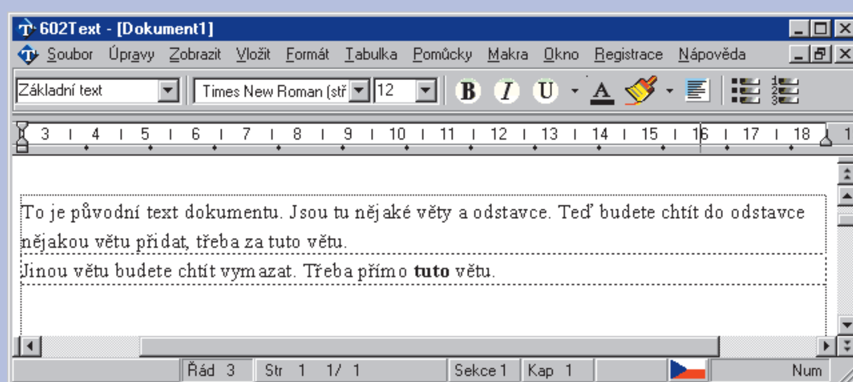
Revize dokumentů

Mnohdy něco napíšete, časem se pak k textu vrátíte a tu a tam něco opravíte a doplníte. Jindy zase vytvoříte koncept dokumentu a pošlete jej šéfovi k nahlédnutí a k doplnění. Potom váš pracovní tým zveřejní na síti určitý dokument k všeobecným připomínkám. Co mají tyto případy společného? Vždy bude užitečné vědět, co a kdy se proti původní verzi změnilo a kdo zásah provedl. K tomu vám mohou pomáhat tzv. revize.

Co pojem revize znamená? Pokud budete pracovat v zapojeném režimu aktivních revizí, budou se všechny nové doplňky v dokumentu zobrazovat červeně podtržené a vymazané části zůstanou viditelné; jejich písmo se však přebarví červeně a bude přeškrtnuto.

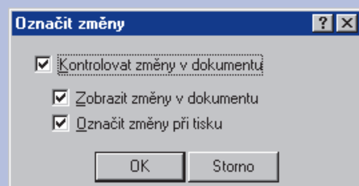
Mějme nějaký výchozí text, jaký třeba ukazuje následující obrázek.

Výchozí text.

Jak zapnout sledování revizí

Požadavek na zapojení revize nastavíte v dialogovém okně **Označit změny**, které otevřete příkazem **Nastavit**, spuštěným z podnabídky příkazu **Revize** a z nabídky **Pomůcky**.

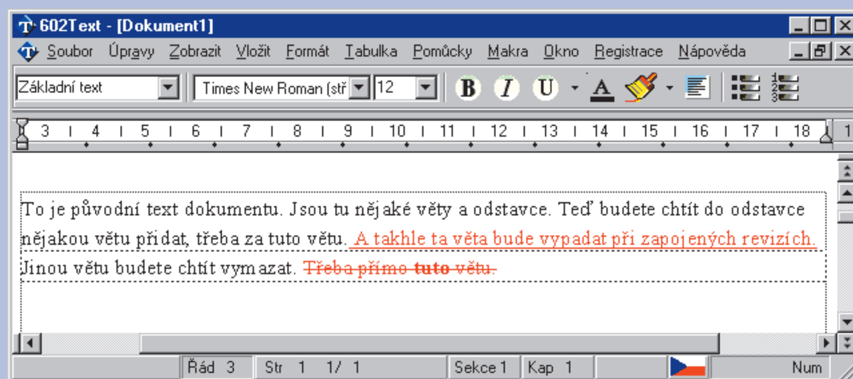
Nastavení revizí.

Teď s původním textem proveďte naznačené změny a podívejte se, jak vypadají při zobrazení revizí.

Je-li režim revizí aktivní, revize se zaznamenávají nezávisle na zatržení čtverce **Zobrazit změny v dokumentu**. Ten má vliv jen na jejich okamžitou viditelnost.

Pokud zaškrtnutí čtverce zrušíte, můžete klidně psát a revize vás nebudou při zalamování dokumentu rušit. Až je budete chtít vidět, čtverec zase zatrhněte.

V dialogovém okně **Označit změny** je ještě třetí zaškrtávací čtverec – **Označit změny při tisku**. Pokud je zatržen, budou se spolu s dokumentem tisknout i označené revize. Pokud ne, vytiskne se pouze text dokumentu bez revizí, a to nezávisle na tom, zda jsou v pracovním okně viditelné, nebo ne.

Text po provedených opravách.

Potvrzení, nebo odmítnutí všech změn najednou

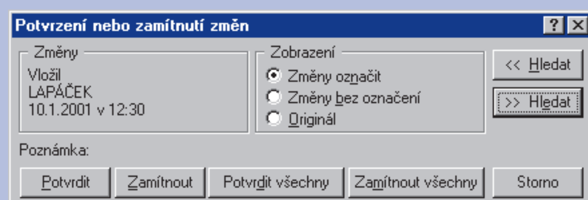
Revize vám umožní rozhodnout, zda provedené změny budete chtít do dokumentu začlenit natrvalo jako celek, nebo jen některé z nich, případně zda budete nakonec chtít dokument ponechat zcela beze změn.

V podnabídce příkazu **Revize** spusťte příkaz **Procházet**. Tím se otevře dialogové okno pro komplexní zpracování revizí.

Pokud jste předem rozhodnuti, že akceptujete všechny změny (ať již doplňky, nebo vymazání), klikněte na tlačítko **Potvrdit všechny**. Tím se veškeré změny v dokumentu zafixují a přestanou být nadále chápány jako změny ve smyslu revizí.

Opačný význam má tlačítko **Zamítnout všechny**. Po kliknutí na toto tlačítko všechny revidované části zmizí (vymažou se) a dokument se vrátí do původního stavu.

Připomeňme si užitečný příkaz **Odvolat** (**Ctrl+Z**) z nabídky **Úpravy**. Jeho pomocí lze potvrzení, nebo zamítnutí revizí odvolat; musíte však tento příkaz použít dostatečně včas.

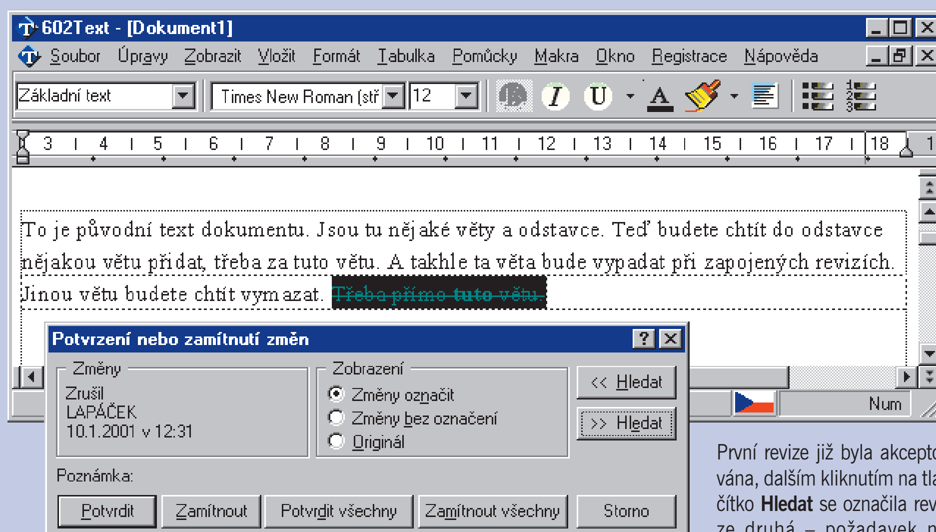

Dialogové okno pro zpracování revizí.

Potvrzování jednotlivých změn

Pokud chcete posuzovat každou změnu v dokumentu jako samostatnou revizi, používejte dvojici tlačítek **Hledat**. Tlačítka mají na své ploše šipky naznačující směr prohlížení dokumentu. Každá nalezená partie revidovaného textu se označí jako blok a dokument se v okně posune tak, aby příslušná změna byla viditelná. V dialogovém okně **Potvrzení nebo zamítnutí změn** se v jeho levé sekci **Změny** zobrazí o každé nalezené revizi záznam – charakter změny, kdo ji provedl a kdy (uvádí se datum a čas).

Správnost každé jednotlivé revize potvrdíte tlačítkem **Potvrdit**, nesprávnost tlačítkem **Zamítnout**. I zde lze akceptování, nebo zrušení revize dodatečně odvolat.

První revize již byla akceptována, dalším kliknutím na tlačítko **Hledat** se označila revize druhá – požadavek na vymazání.

Zobrazení změn v dokumentu

Dosud jsme se nezmínili o třípolohovém přepínači, který tvoří střední sekci dialogového okna – sekci **Zobrazení**. Pokud je přepínač v implicitně nabízené poloze **Změny označit**, probíhá vše tak, jak bylo dosud popsáno. Revize jsou viditelné, stejně tak jejich případné začlenění do textu.

Přestavíte-li přepínač do pozice **Změny bez označení**, revize se označovat nebudou. Doplňky a změny v textu se zobrazí tak, jako kdyby již byly akceptovány, a „vymazané“ partie opticky zmizí. Přepnutím do polohy **Změny označit** se vše vrátí do výchozího stavu.

Pokud přepínač nastavíte do polohy **Originál**, uvidíte dokument v podobě, jakou měl před začátkem provádění změn. Zobrazení veškerých doplňků a vymazání se potlačí. Změny však v textu zůstanou a můžete je „oživit“ přepnutím do polohy **Změny označit**.

Komentáře ke změnám

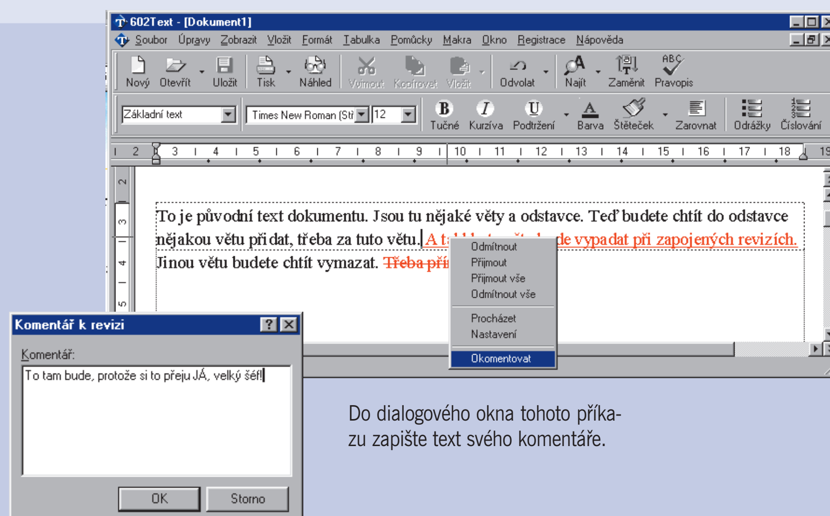
U revizí, jak jste je zatím poznali, bylo vidět jen to, o jakou změnu se jedná a kdy a kdo ji provedl. Pro autora změn v dokumentu může však být důležité, aby veřejně odůvodnil, proč změnu vůbec dělal. Proto je ke každé revizi možné přidat text komentáře.

Pokud budete chtít revizi okomentovat, klikněte na ni pravým tlačítkem myši. Rozvine se plovoucí nabídka; v ní spusťte příkaz **Okomentovat**.

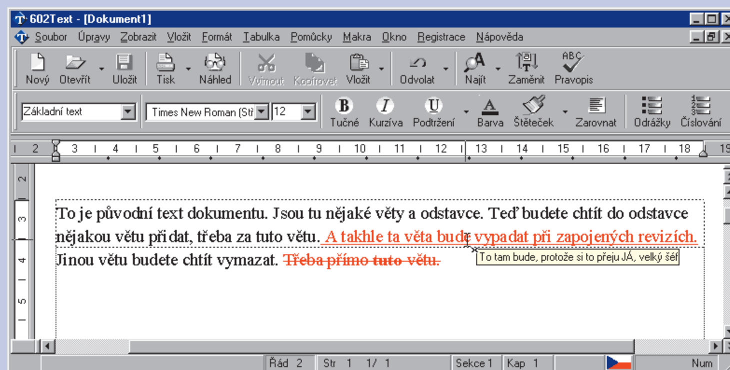
Nyní může kdokoliv text vašeho komentáře v dokumentu vidět. Stačí nastavit nad revizi ukazatel myši (nemačkat žádné tlačítko) a text se objeví v bublině, podobně jako u bublinové nápovědy.

Revize se zachovávají i po uložení a novém načtení dokumentu.

Jiří Lapáček

Do dialogového okna tohoto příkazu zapište text svého komentáře.

Text komentáře se zobrazí v nápovědné bublině vždy, nastavíte-li ukazatel myši poblíž revidovaného textu.

Elektronická pošta III

V čísle 14 ze dne 4. 7. 2000 jsme odeslali, přijali a odpověděli na e-mailovou zprávu. V čísle 1 ze dne 3. 1. 2001 jsme se věnovali složce **Kontakty**. Vytvořili jsme kontakt z přijaté zprávy, vytvořili nový kontakt a vysvětlili jsme si, jak automaticky zaznamenávat poštovní zprávy k jednotlivým kontaktům. Dnes se naučíme, jak seznam kontaktů přenést na jiný počítač. Vysvětlíme si, jak u daného kontaktu zjistíte, kdy jste s ním vedli e-mailovou korespondenci. Ukázky jsou vytvořeny v programu Microsoft Outlook 2000.

info

Automatické zaznamenávání poštovních zpráv k jednotlivým kontaktům v programu MS Outlook

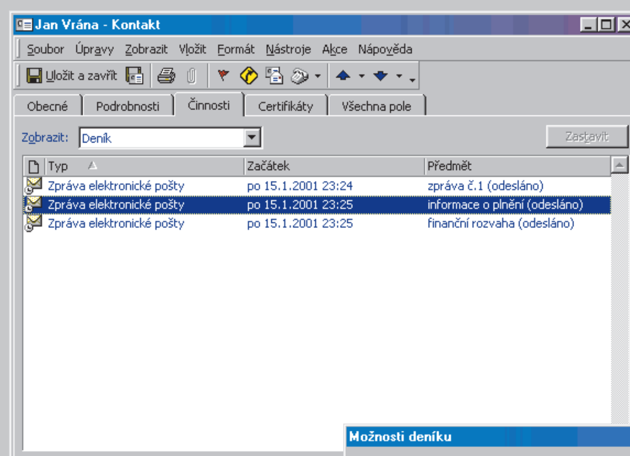
1. Vyberte příkaz **Možnosti** z nabídky **Nástroje**.
2. V dialogovém okně **Možnosti** na kartě **Předvolby** klikněte na tlačítko **Možnosti deníku**.
3. V dialogovém okně **Možnosti deníku** zaškrtněte v seznamu **Automaticky zaznamenávat položky** položku **Zprávy elektronické pošty** a v seznamu **Pro tyto kontakty** zaškrtněte příslušný kontakt.

Jak zobrazíte seznam zpráv odeslaných vybranému kontaktu

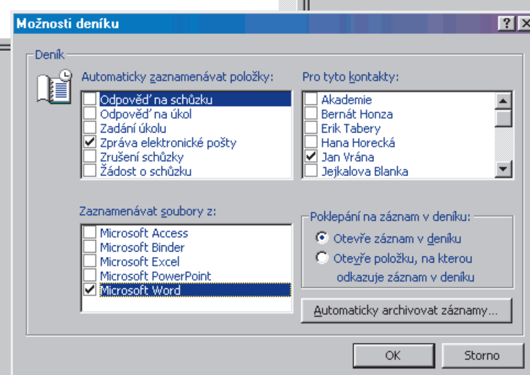
Otevřete kontakt, jehož záznamy chcete zobrazit. Vyberte kartu **Činnosti**. Z rozevíracího seznamu vyberte položku **Deník**. Pro kontakt **Jan Vrána** se zobrazí seznam zpráv, které jste odeslali. (Ve vašem případě budou doby odesílání jednotlivých dokumentů od sebe více vzdáleny.) Pokud např. v lednu zvolíte, že si přejete ukládat informaci, kdy jste mailovali panu Vránovi, můžete si kdykoliv zobrazit seznam, který vám ukáže, kdy jste panu Vránovi posílali mail. A pokud povinně vyplňujete pole **Předmět**, můžete získat přehled i o náplni poštovní zprávy.

Deník můžete použít i k **záznamům o činnostech týkajících se programů MS Office. V nabídce Nástroje – Možnosti – karta Předvolby – Možnosti deníku** zvolte v seznamu **Zaznamenávat soubory** položku Microsoft Word a volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**. Od této chvíle si počítač poznamenává, které soubory jste vytvářeli či upravovali.

Do deníku můžete zaznamenávat následující činnosti: odpověď na schůzku, odpověď na úkol, zadání úkolu, zprávu elektronické pošty, žádost o schůzku a zrušení schůzky a dokumenty vytvořené v programech Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Access, Binder).

Zprávy pro vybraný kontakt zaznamenané v Deníku.

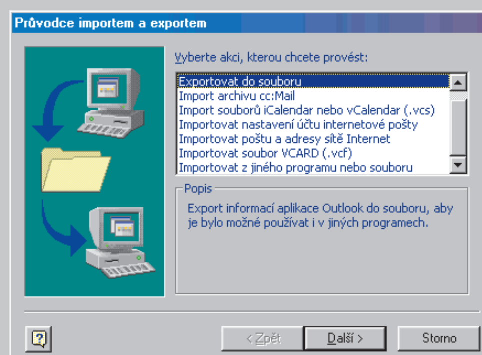

Počítač si bude poznamenávat, kdy jste pracovali s wordovým dokumentem.

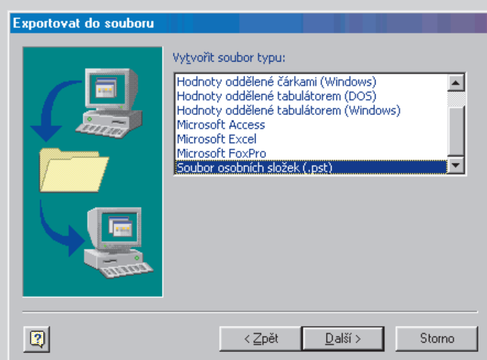
Jak seznam kontaktů přenést na jiný počítač či do jiného programu

Z nabídky **Soubor** vyberte **Import a export**. Objeví se dialogové okno. Vyberte akci **Exportovat do souboru**.

Zvolte tlačítko **Další**. V dialogovém okně **Exportovat do souboru** zvolte příslušný typ souboru, který vám pro export vyhovuje. Pokud si chcete svoje adresy překopírovat na jiný počítač nebo chcete, aby seznam používal váš kolega v programu Outlook, vyberte soubor **osobních složek (.pst)**. Data můžete také exportovat např. do tabulky programu Excel nebo jen jako textový soubor, kde jsou jednotlivé údaje odděleny čárkami. S takto vytvořeným souborem by si měl poradit skoro každý program.

Exportovat do souboru.

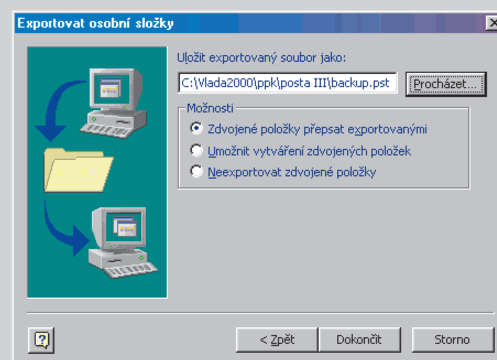

Vyberte soubor osobních složek.

Zvolte **Další** a vyberte složku **Kontakty**.

Klikněte znovu na tlačítko **Další**. Zvolte název umístění souboru, do kterého se budou **Kontakty** exportovat, a akci potvrďte kliknutím na tlačítko **Dokončit**.

Následuje poslední dialogové okno, ve kterém můžete soubor zašifrovat heslem. Volbu potvrdíte kliknutím na tlačítko **OK**. Soubor překopírujete např. na disketu nebo ho pošlete jako přílohu poštovní zprávy.

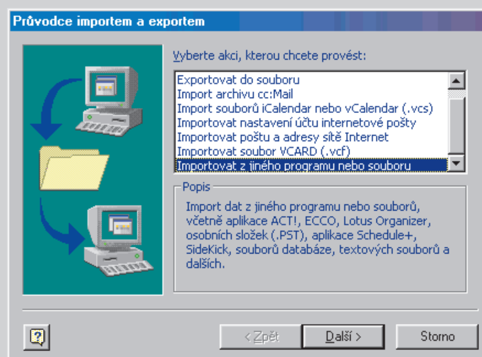
Volba umístění a názvu souboru.

Jak nahrát kontakty ze souboru do počítače

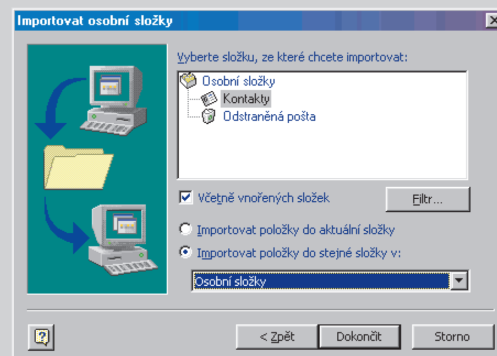
Jestliže budete chtít soubor s uloženými kontakty nahrát do programu MS Outlook na jiný počítač, postupujte následovně:

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Import a export**. Ze seznamu akcí vyberte **Importovat z jiného programu či souboru.**

Zvolte **Další**. Vyberte typ souboru, ze kterého chcete importovat, v našem případě **.pst** (soubor tzv. **osobních složek**). Klikněte na tlačítko **Další**. Zvolte příslušný soubor (pokud jste ho ponechali na disketě) a pomocí tlačítka **Procházet** vyberte disketu a příslušný soubor – v naší ukázce jsme soubor pojmenovali **backup.pst** . Vyberte, že chcete importovat ze složky **Kontakty** do stejnojmenné složky, a klikněte na tlačítko **Dokončit**.

Výběr importu v případě, že jste ukládali ve formátu .pst.

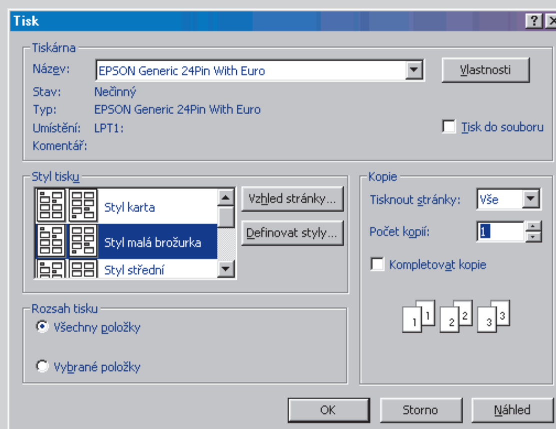

Vyberte pro import složku Kontakty.

Seznam kontaktů můžete vytisknout

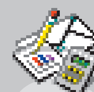
Protože ne všichni s sebou nosí na schůzky notebook, ukážeme si, jak kontakty vytisknout. Údaje na papíře také nejsou k zahození. Jste-li ve složce **Kontakty**, vyberte příkaz **Tisk** z nabídky **Soubor**. Objeví se dialogové okno a v něm zvolte jeden z nabízených stylů tisku. Jedná se o styly **Karta, Malá brožura, Střední, Střední brožura, Záznam a Telefonní seznam**.

Vladimír Očenášek

Tisk kontaktů ve stylu Malá brožura.

MS Works – funkce v tabulkovém procesoru II

V minulém článku jsme si řekli, jak se dá funkce do tabulky vložit a jakým způsobem se vkládají parametry funkcí. Dnes se podíváme na to, co jednotlivé funkce nabízejí.

Práce s datem a časem

Pro pokusy si otevřete novou, prázdnou tabulku.

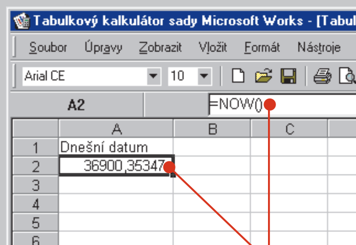
MS Works ukládají datum jako číslo. Hodnotu 1 má datum 1. ledna 1900, 2. ledna 1900 má hodnotu 2 atd. Těmto číslům se říká ***pořadové číslo dne*** a některé funkce jej požadují jako parametr, jiné funkce jej vrací jako výsledek. Čas je uložen jako desetinná část pořadového čísla.

Zobrazení aktuálního data – funkce Now()

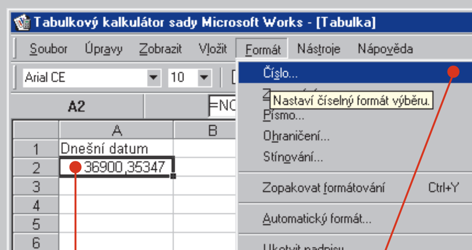
Funkce ***Now()*** načítá datum, které máte nastaveno v počítači, a zobrazuje jej v tabulce. Tato funkce nemá žádný parametr.

Do tabulky vložte funkci **Now()**. V příslušné buňce se objeví na první pohled nesmyslné desetinné číslo. Nyní je třeba nastavit formát buňky tak, aby se zde zobrazovalo datum.

Klikněte na buňku, do které jste vložili funkci. Poté z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Číslo**. Ujistěte se, že pracujete na kartě ***Číslo***. Ze seznamu ***Vyberte typ formátování*** vyberte položku **Datum**. Poté ze seznamu ***Nastavte formát data*** vyberte tvar, ve kterém se má datum zobrazovat. Výsledek můžete zkontrolovat v náhledu. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **OK**.

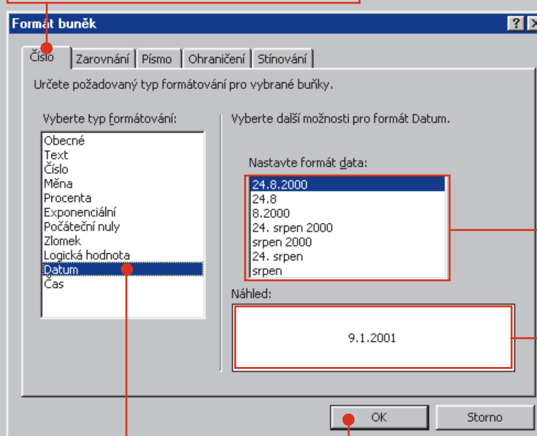
V buňce **A2** je vložena funkce **Now()**.

1. Klikněte na buňku, ve které je vložena funkce.

2. Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Číslo**.

3. Ujistěte se, že pracujete na kartě ***Číslo***.

4. Klikněte na položku **Datum**.

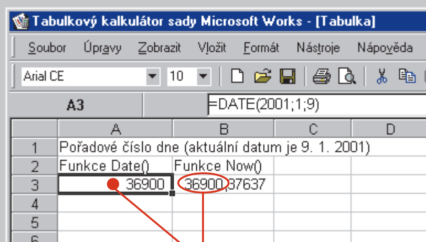
5. Je-li potřeba, nastavte formát zobrazení data.

6. Výsledek můžete zkontrolovat v poli ***Náhled***.

7. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **OK**.

Jak lze získat pořadové číslo dne – funkce Now(), Date()

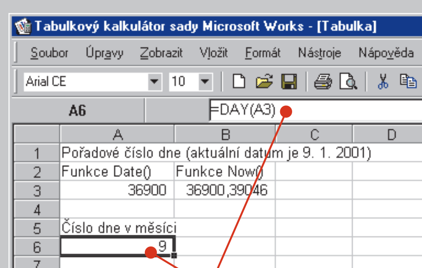
Funkce **Now()** vrací pořadové číslo pro aktuální datum. V některých případech je potřeba získat pořadové číslo jiného než aktuálního data. V tom případě použijte funkci **Date()**. Ta má tři parametry: rok, měsíc a den. Chcete-li zjistit pořadové číslo pro 9. leden 2001, zapište parametry takto: **=DATE(2001;1;9)** (*připomínka: parametry se oddělují středníkem*).

Funkce ***Date()*** i ***Now()*** ukazují stejné pořadové číslo dne.

Číslo dne v měsíci – funkce Day()

Funkce ***Day()*** vrací pořadové číslo dne v měsíci (např. pro 9. ledna 2001 vrátí číslo 9). Jako parametr se zadává pořadové číslo dne. Na připojeném obrázku je jako parametr zadán odkaz na buňku, ve které je zadána funkce ***Date()***. Jako parametr můžete samozřejmě zadat přímo funkci: buď **=DAY(Now())**, potřebujete-li zjistit pořadové číslo aktuálního dne, nebo **=DAY(DATE(2001;1;9))**, potřebujete-li zjistit pořadové číslo jiného než aktuálního data.

Výsledek a zadání funkce ***Day()***.

Pořadové číslo měsíce v roce a číslo roku – funkce Month() a Year()

Funkce *Month()* pracuje podobně jako funkce *Day()*, jen s tím rozdílem, že vrací číslo měsíce (např. pro leden vrátí 1).

Funkce *Year()* vrací počet roků, které uplynuly od roku 1900.

Obě funkce požadují jako parametr pořadové číslo dne; pro jeho zadání platí totéž co pro funkci *Day()*. Příklady zadání: =MONTH(NOW()), =YEAR(DATE (2001;1;9)).

Získání pořadového čísla času – funkce Now() a Time()

MS Works nabízí funkce, které dovolí získat ze zadaného času pouze hodinu, nebo pouze minuty, anebo pouze sekundy. Jako vstupní parametr požadují tyto funkce pořadové číslo času. To vrací buď již známá funkce *Now()* (pořadové číslo času je za desetinnou čárkou), nebo funkce *Time()*. Funkce Time() požaduje tři parametry: hodiny, minuty a sekundy : =TIME(8;15;25).

Jak získat hodinu, minuty a sekundy z pořadového čísla času – funkce Hour()

Podobně jako funkce *Day()* vrací funkce *Hour()* hodinu, kterou získá z pořadového čísla času (pro 9 hodin a 36 minut vrátí funkce číslo 9). Výsledky funkcí ukazuje připojený obrázek. Jako parametr u všech tří funkcí je zadán odkaz na buňku A16, ve které je vložena funkce *Time()*. Parametry této funkce vidíte na příkazovém řádku.

1.

Výsledek funkce *Month()*.

Výsledek a zadání funkce *Year()*.

2.

Pořadové číslo času, které je vraceno funkcí *Now()*.

Pořadové číslo času a zadání funkce *Time()*.

3.

Zadání funkce *Time()*.

Výsledky jednotlivých funkcí.

Logické funkce

V této skupině se dostáváme k problémům jako *Je tato podmínka splněna?*

Rozhodovací funkce – funkce If()

Funkce If() má tři parametry. Prvním parametrem je podmínka (např je hodnota v buňce A40 větší než 0?). Druhý a třetí parametr jsou hodnoty, které má funkce vrátit. Je-li podmínka splněna, vrátí funkce *If()* hodnotu druhého parametru. Není-li podmínka splněna, vrátí funkce *If()* hodnotu třetího parametru. Že je to moc složité? Dobře. Vaším úkolem je hlídat stav konta. Je-li na kontě kladná částka, pak tabulka zobrazí text *Jsi pašák*; je-li tam nula nebo jste-li v záporu, napíše tabulka *Nic moc*.

Stav konta je zapsán v buňce A31. Funkci *If()* pak zapište ve tvaru =IF(A31>0;"Jsi pašák";"Nic moc"). Připomínka: zadáváte-li jako parametr text, musí být tento text uzavřen do uvozovek. Až tuto tabulku vytvoříte, zkuste do buňky A31 zapsat hodnotu 0 nebo záporné číslo.

Vyhodnocování několika dílčích podmínek – funkce AND() a OR()

Funkce IF() vyhodnocuje, zda zadaná podmínka odpovídá pravdě. Ale co dělat v případě, že potřebujeme vyhodnotit několik dílčích podmínek? Mohou nastat dva případy: 1. Celý výraz je platný, jen jsou-li splněny všechny dílčí podmínky. 2. Celý výraz je platný, je-li platná alespoň jedna z dílčích podmínek.

Jako příklad nám opět pomohou bankovní konta. Každá z buněk A36, A37 a A38 ukazuje aktuální stav jednoho ze tří kont. Do nějaké akce se můžete pustit jen v případě, že na každém z kont je více než 5000 Kč. Pro tento případ použijete funkci And(). Jako parametry zadáváte jednotlivé dílčí podmínky: AND(A36>5000;A37>5000;A38>5000).

V případě, že postačuje, je-li alespoň na jednom z kont více než 5000 Kč, použijete funkci Or(). Její parametry se zadávají stejně jako u funkce And(): OR(A36>5000;A37>5000;A38>5000).

Stav konta.

Zadání funkce *If()*.

Ještě příklad: bude-li v buňce A37 hodnota *5036 Kč* a v buňce A38 hodnota *4598 Kč*, potom funkce And() vrátí hodnotu *false* (nesplněná podmínka), ale funkce Or() vrátí hodnotu *true* (splněná podmínka).

FrontPage – formátování textu podruhé

Na začátku jsme potřebovali ukázat základní možnosti programu FrontPage tak, aby jej bylo možné začít používat k vytváření HTML stránek. FrontPage samozřejmě nabízí daleko více možností, které si postupně ukážeme.

Styly odstavce

Bylo-li třeba formátovat text, to znamená nastavit font, barvu a velikost písma, prováděli jsme to tak, že se požadovaný text označil a v příslušném dialogovém okně se provedly úpravy. To je metoda jednoduchá, ale je-li potřeba změnit vzhled stránek, trvá to velmi dlouho.

Přiřadíte-li odstavci styl, bude se tento odstavec zobrazovat způsobem, jaký tento styl popisuje. Potřebujete-li změnit vzhled odstavce, můžete mu přiřadit buď jiný styl, nebo změnit nastavení právě přiřazeného stylu.

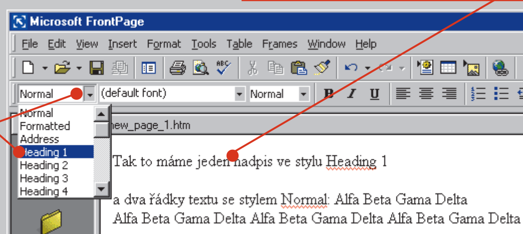
Přiřazení stylu odstavce

Klikněte do textu tohoto odstavce, kterému chcete styl přiřadit. Poté kliknutím otevřete seznam dostupných stylů a z něj klikněte na požadovaný styl.

V tabulce jsou uvedeny základní styly, které FrontPage nabízí, a jejich vlastnosti.

1. Klikněte do odstavce, jemuž chcete přiřadit styl.

2. Kliknutím otevřete seznam a z něj vyberte požadovaný styl.

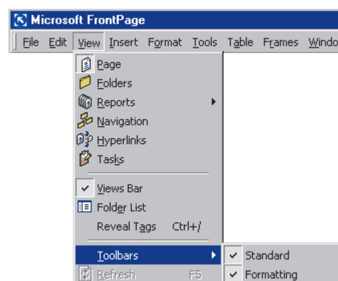
tip

Podobně jako v MS Wordu můžete si také ve FrontPage zobrazit při editaci netištitelné (formátovací) znaky. Máte-li jejich zobrazení zapnuto, FrontPage bude zobrazovat místa, kde jste ukončili odstavec nebo kde jste zadali příkaz k zalomení řádku.

Zobrazování netištitelných znaků ovládáte nástrojem **Show All** na panelu nástrojů ***Standard***. K seznamu panelů nástrojů se dostanete tak, že z nabídky **View** vyberete příkaz **Toolbars**.

Nástroj **Show All**.

Vyvolání seznamu panelů nástrojů.

info

Styl odstavce popisuje vlastnosti odstavce (font, velikost a barvu písma, řádkování, zarovnání a odsazení řádků).

popis

Normal	je určen k psaní běžného textu stránky.
Heading 1 – Heading 6	jsou určeny pro psaní nadpisů.
Adress	většina prohlížečů zobrazuje tento styl kurzivou.

C:\Work\Vogel\PPK\Clanky\03_2001\FrontPage\tak_to_máme_jeden_nadpis_ve_stylu.htm

Heading 1 | Heading 4
Heading 2 | Heading 5
Heading 3 | Heading 6

Ukázky stylů ***Heading***.

C:\Work\Vogel\PPK\Clank

Styl Address

Styl Normal

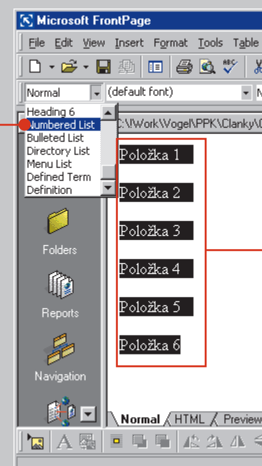
Ukázky stylů ***Normal*** a ***Address***.

Vytváření seznamů

FrontPage dovoluje formátovat jednotlivé odstavce tak, aby text vypadal jako číslovaný seznam nebo seznam s odrážkami.

Připravte si několik řádků (odstavců) textu. Text označte zatažením myší a ze seznamu stylů vyberte položku **Numbered List** nebo **Bulleted List**.

2. Vyberte potřebný styl.

1. Označte řádky, ze kterých chcete vytvořit seznam.

Vytvoření vlastního stylu

Často se stává, že základní styly, o kterých jsme si řekli, nevystačí pro formátování stránky. V tom případě je možné vytvořit styly podle svých potřeb.

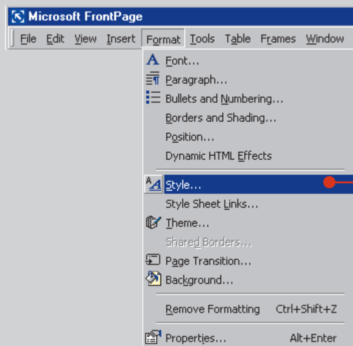
Popis jednotlivých stylů je možné buď ukládat do samostatného souboru, nebo je možné styly uložit do hlavičky stránky. Nejprve si ukážeme, jak se přidá styl do hlavičky stránky, a příště si vytvoříme samostatný soubor. Uložíte-li popis stylů do samostatného souboru, můžete se na tento soubor odvolávat z více HTML souborů.

Z nabídky **Format** vyberte příkaz **Style**. V dialogovém okně se nejprve ujistěte, že v seznamu ***List*** je nastavena hodnota **User-defined style,** a poté klikněte na tlačítko **New**. V následujícím dialogovém okně nejprve zapište název nového stylu. Před název zapište tečku – v názvu stylu nedělejte mezery (například **.muj_styl**). Potom kliknutím na tlačítko **Format** vyvolejte nabídku. Každá položka z této nabídky vyvolá dialogové okno a v něm nastavte určitou vlastnost stylu. Máte-li požadované vlastnosti nastaveny, klikněte na tlačítko **OK**.

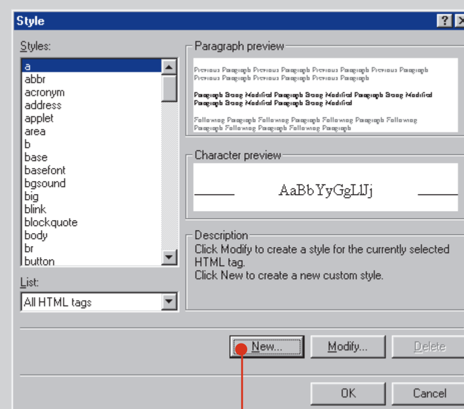
Jednotlivé položky v nabídce znamenají

Font	Velikost písma, font, barvu písma a efekty (podtržené, přeškrtnuté atd.). Na druhé kartě můžete nastavit proložení písma.
Paragraph	Parametry odstavce, jako je zarovnání, odsazení řádků, řádkování a mezery mezi odstavci.
Border	Nastavujete orámování odstavce a barvu pozadí.
Numbering	Tuto položku použijete při vytváření seznamů.

Zadávání parametrů postupně probereme.

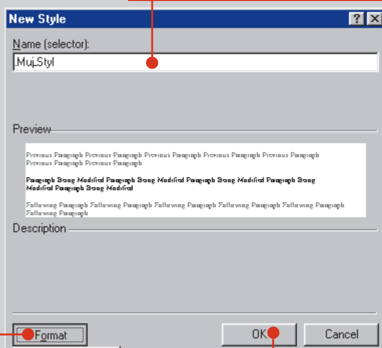

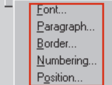
1. Z nabídky **Format** vyberte příkaz **Style**.

2. Klikněte na tlačítko **New**.

3. Zapište název nového stylu.

4. Kliknutím na tlačítko **Format** vyvoláte nabídku.

5. Pomocí těchto položek zadejte vzhled odstavce.

6. Po nastavení vzhledu stylu uzavřete dialogové okno kliknutím na tlačítko **OK**.

info

Do redakce dostáváme žádosti o zaslání různých pokračování seriálu o tvorbě WWW stránek. Na naší internetové stránce ***http://www.vogel.cz/ppk/*** najdete odkazy na stažení PDF souborů s články, které jsou zaměřeny na práci s WWW stránkami.

Ukládání vlastních stylů do samostatného souboru

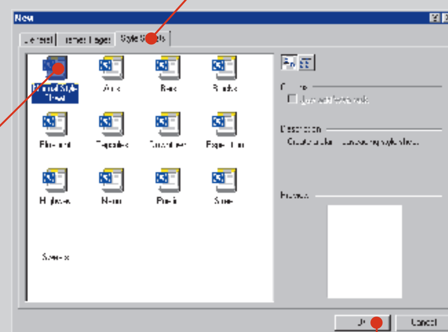
Budete-li chtít vlastní styly používat opakovaně, je třeba uložit popis těchto stylů do samostatného souboru. Tento soubor má příponu CSS.

Nejprve je nutno tento soubor vytvořit. Z nabídky **File** vyberte příkazy **New** a **Page** (stejně jako při zakládání nové HTML stránky). V dialogovém okně zobrazte kartu ***Style sheet*** a v této kartě klikněte na požadovanou šablonu a poté na tlačítko **OK**. Pro začátek klikněte na položku **Normal Style Sheet**, která vytvoří nový, prázdný soubor.

Po uzavření dialogového okna je třeba nový dokument uložit na disk. Z nabídky **File** vyberte příkaz **Save**. Tím vyvoláte dialogové okno, ve kterém můžete zadat složku a název souboru.

Soubor, který je uložen na disku, je třeba připojit ke stránkám, jež mají popis stylů používat. Ale o tom si řekneme až příště.

1. Ujistěte se, že pracujete na kartě **Style Sheets**.

2. Klikněte na položku **Normal Style Sheet**.

3. Klikněte na tlačítko **OK**.

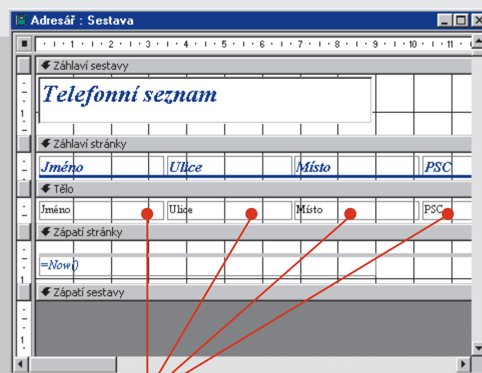
Access – tisk dat z tabulky 2

V minulém dílu jsme si připravili jednoduchou tiskovou sestavu a začali jsme si ji upravovat. V dnešním dílu budeme pokračovat.

Textové pole

Minule jsme pracovali s popiskem. Dalším typem údajů (lépe typ objektu), se kterým se v sestavě setkáte, je ***textové pole***. Tento údaj slouží v naší tiskové sestavě pro zobrazení dat z tabulky. S textovým polem pracujete stejně jako s popiskem. Rozdíl je v tom, že nemůžete editovat obsah textového pole.

Textová pole.

info

Každé textové pole v naší sestavě je připojeno ke sloupci databázové tabulky, jehož data zobrazuje. V případě, že u textového pole změníte připojený sloupec, bude textové pole zobrazovat jiná data.

Vkládání nových popisků a textových polí

Do sestavy můžete vkládat různé druhy objektů (již jsme si řekli, že ***objekt*** si můžete nahradit slovem věc, v sestavě najdete objekty, jako je textové pole, popisek, vložená funkce atd.). Vkládání nového popisku a textového pole je podobné. Proto si popíšeme, jak vložit popisek, a pak si řekneme o rozdílech.

Máte-li sestavu přepnutou do editačního režimu, objeví se také panel s nástroji. Každý nástroj na panelu představuje jeden typ objektu, který můžete do sestavy vložit.

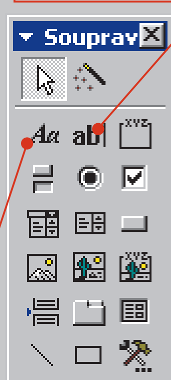
V našem případě chceme vedle textu ***Telefonní seznam*** přidat text ***jen pro vnitřní potřebu***.

Klikněte na nástroj, který představuje objekt, jejž chcete přidat do sestavy (v našem případě na **Popisek**). Poté nastavte ukazovátko myši na místo, kam chcete popisek vložit, a stiskněte levé tlačítko myši. Pohybem myši narýsujte obdélník, který vymezí velikost popisku (nemějte obavy, jeho rozměr můžete kdykoliv změnit). Až budete s velikostí obdélníku spokojeni, uvolněte levé tlačítko. Na začátku obdélníku bliká textový kurzor. Zapište požadovaný text a tím je vložení popisku hotové.

Rozdíly při vkládání textového pole

Při vložení textového pole se do sestavy vloží dva objekty: popisek a textové pole. Oba objekty jsou spolu propojeny. Všimněte si, že v levém horním rohu textového pole i popisku je větší černý čtverec. Chcete-li posunout jenom textové pole, nastavte ukazovátko na tento čtverec a zatažením myší změňte polohu textového pole. Totéž platí pro popisek. Chcete-li posunout popisek společně s textovým polem, nastavte ukazovátko kamkoliv do popisku nebo do textového

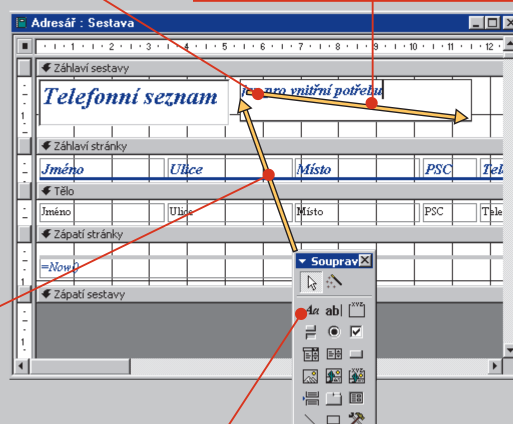
Nástroj pro vložení textového pole.

Nástroj pro vložení popisku.

info

S panelem nástrojů popisovaným v tomto odstavci se setkáte také při jiných příležitostech. Proto se nedejte zmást velkým počtem nástrojů na tomto panelu.

1. Klikněte na požadovaný nástroj.

2. Přesuňte myš na místo, kam chcete popisek umístit.

3. Stiskněte levé tlačítko myši a zatažením myší označte oblast popisku.

4. Zapište text.

pole (samozřejmě mimo úchopové body) a zatažením myší změňte polohu obou polí současně.

Aby textové pole zobrazovalo data, je třeba připojit jej k některému sloupci databáze. Vyvolejte dialogové okno se seznamem vlastností. Ujistěte se, že pracujete na kartě **Datové,** a poté klikněte do pole ***Zdroj ovládacího prvku***. Tím u tohoto pole vyvoláte dvě tlačítka. Klikněte na tlačítko se šipkou. Tím vyvoláte seznam se jmény sloupců tabulky. Vyberte požadovaný sloupec a dialogové okno zavřete.

info

Dialogové okno se seznamem vlastností můžete vyvolat dvojím způsobem: buď na příslušný objekt kliknete pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberete položku **Vlastnosti,** nebo na tento objekt dvojitě klikněte levým tlačítkem myši.

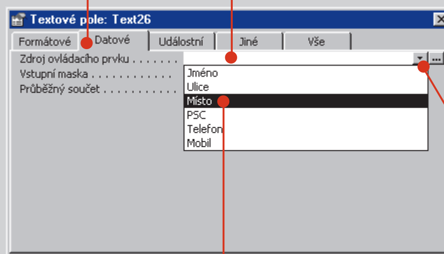
Zatažením za tento bod posunete pouze popisek.

Zatažením za tento bod posunete pouze textové pole.

Adresář : Sestava
Záhlaví sestavy
Text26:
Nevázaný
Záhlaví stránky

1. Ujistěte se, že pracujete na kartě ***Datové***.

2. Klikněte do pole ***Zdroj ovládacího prvku***.

5. Dialogové okno uzavřete.

3. Kliknutím na šipku zobrazte seznam.

4. Vyberte požadovaný sloupec.

info

Propojení objektů znamená, že je můžete přesouvat po pracovní ploše společně.

Záhlaví a zápatí

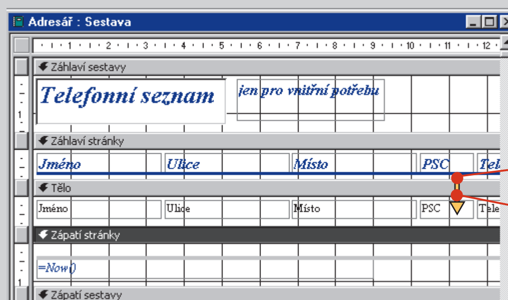
V tiskové sestavě můžete zadat záhlaví a zápatí sestavy a záhlaví a zápatí každé stránky. Kromě toho zde ještě najdete tzv. tělo sestavy. Těmto částem se říká ***oddíly sestavy***.

Záhlaví sestavy je text, který se tiskne pouze na začátku sestavy. ***Záhlaví stránky*** je text, který se tiskne na začátku každé stránky. ***Zápatí stránky*** je text, který se tiskne na konci každé stránky. ***Zápatí sestavy*** je text, který se tiskne pouze na konci sestavy.

V návrhu sestavy jsou tyto oddíly odděleny šedým pruhem. Zatažením za horní okraj tohoto pruhu měníte výšku příslušného oddílu.

Změna výšky oddílu

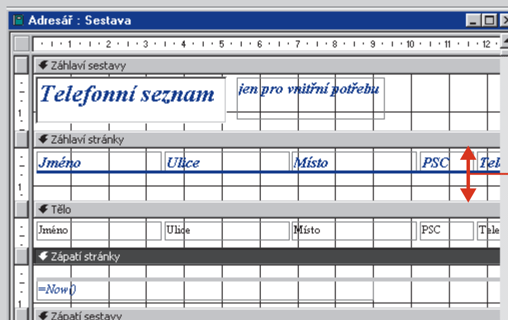
Změnu výšky oddílu měníte zatažením za horní okraj šedého pruhu, který je pod tímto oddílem. Ukážeme si změnu výšky oddílu ***Záhlaví stránky***. Nastavte ukazovátko na horní okraj šedého pruhu tak, aby se tvar ukazovátka změnil. Až bude tvar ukazovátka změněn, zatáhněte horní okraj pruhu nahoru nebo dolů; tím změníte výšku oddílu.

1. Nastavte ukazovátko na horní okraj oddělovacího pruhu.

2. Zatažením myší změňte výšku oddílu.

Výška záhlaví před změnou.

Výška záhlaví po změně.

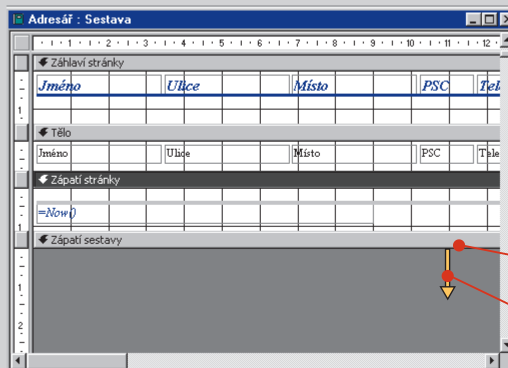
Tak vypadá výsledek.

info

Podíváte-li se pozorně, uvidíte, že těsně nad horním okrajem šedého pruhu, který rozděluje oddíly, je slabá šedá linka. Ve skutečnosti myší posouváte tuto slabou linku.

Zápatí sestavy

Podíváte-li se na náš návrh sestavy, vidíte, že zde chybí pole ***Zápatí sestavy***. Chcete-li si zadat zápatí sestavy, nastavte ukazovátko na spodní okraj šedého pruhu s nápisem ***Zápatí sestavy***. V okamžiku, kdy ukazovátko změní tvar, zatáhněte myší okraj pruhu dolů. Tím zobrazíte pracovní plochu, na které můžete zadat zápatí sestavy.

1. Nastavte ukazovátko na spodní okraj oddělovacího pruhu.

2. Zatažením dolů vyvoláte pracovní plochu.

Vývojáři WWW stránek sobě

Internet je velkou studnicí informací. Na české scéně najdete servery, které se věnují tvorbě WWW stránek, i jednotlivé stránky se stejným zaměřením. Na některé z nich se podíváme.

Interval

Sídlí na adrese ***http://www.interval.cz*** a o jeho chod pečuje brněnská firma Zoner Software.

Na serveru běží pravidelné rubriky Grafika, Tvorba WWW, Internet, Software, E-komerce, Download a Diskuze.

Obsah serveru je pravidelně doplňován o nové články.

Grafika je zaměřena na Adobe Photoshop, Macromedia FLASH a Zoner Callisto. V rubrice Tvorba WWW najdete články o HTML a CSS, JavaScriptu, WAP, ASP, PHP, Perlu a CGI. Stranou nezůstaly ani nástroje pro webmastery, ani databáze.

Uvažujete-li o tom, vybavit svůj počítač programy, které umožňují vývoj webu, podívejte se do sekce Download. Tipy a popisy najdete v části Software, ale není řečeno, že tipy najdete pro každý z programů, které je možné z části Download stáhnout.

ASP

Název tohoto serveru dává tušit jeho zaměření. Jeho celá adresa je ***http://www.asp.cz/***. V textu hlavičky je napsáno *Vše o Microsoft technologiích pro internet.*

Pravidelné rubriky: Bezpečnost, Databáze, Dynamické HTML, Editorial, Jak se dá…, Ostatní, Software, Užitečné funkce, VBScript a Vaše komentáře.

Obsah serveru není doplňován každý den, ale můžete se zaregistrovat u služby, která vám pošle automaticky generovaný e-mail se zprávou o nových článcích.

Developer

Je slovenský server a najdete jej na adrese ***http://www.developer.sk/***. Na hlavní stránce je rozsáhlý seznam pravidelných rubrik, proto tady jejich úplný výpis uvádět nebudeme. Jen namátkou: Internet, HTML Zone, HTML Tools, Tipy a triky, JavaScript, Grafika a MySQL.

Nové příspěvky se objevují poměrně často. Na hlavní stránce najdete také seznam odkazů na podobně zaměřené stránky.

BENNI

Je určen spíš pro ty, kteří s psaním HTML stránek začínají. Hlavní stránku najdete na adrese ***http://www.benni.cz/*** a tady klikněte na odkaz *Tvorba WWW*. Získáte přístup k základnímu popisu tagů HTML, kurzu HTML a také k velmi užitečné tabulce barev. Tabulka ukazuje seznam barev a u každé z nich uvádí její RGB hodnotu.

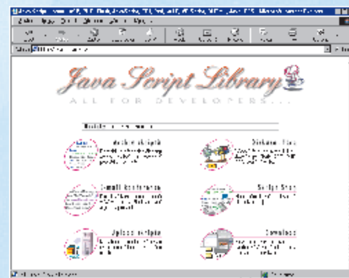
Kosek

Stránky autora mnoha příruček o tvorbě WWW stránek. Na adrese ***http://www.kosek.cz/*** najdete seznam publikací tohoto autora spolu s krátkou anotací a hlavně sadu článků, ze kterých si mohou vybrat začátečníci i pokročilejší vývojáři.

Java Script Library

Jde o stránky určené hlavně pro ty, kteří do svých stránek zahrnují javovské skripty. Stránky najdete na adrese ***http://java.tatousek.cz/***. Kromě bohaté knihovny javovských skriptů se z těchto stránek můžete přihlásit do dobře fungující e-mailové konference nebo nahlédnout do seznamu diskuzních fór (a samozřejmě se do některého z nich i zapojit).

info

Seznam adres serverů a stránek, které se zabývají vývojem webů.
http://www.interval.cz
http://www.asp.cz/
http://www.developer.sk/
http://www.benni.cz/
http://www.kosek.cz/
http://java.tatousek.cz/

Výkonný notebook s dévédéčkem

Jestliže potřebujete plně vybavený a výkonný přenosný počítač, máme pro vás jeden tip: za 115 888 Kč včetně DPH pořídíte Acer TravelMate 522TXV, na kterém si v hotelovém pokoji můžete pro ukrácení chvíle díky mechanice DVD-ROM přehrávat i filmy.

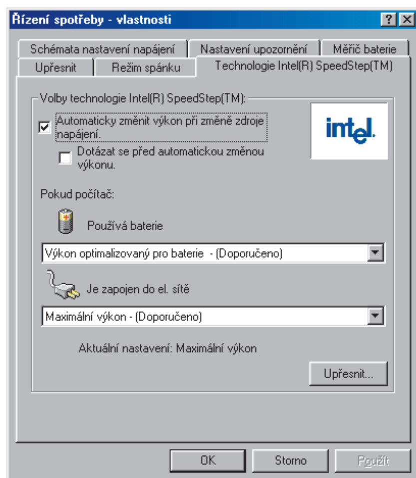
info

Acer TravelMate 522TXV
Výkonný plně vybavený notebook s Pentiem III/600 MHz a mechanikou DVD-ROM.
Cena: 115 888 Kč včetně DPH.
Výrobce: Acer Peripherals, Inc.
Poskytl: Acer Computer ČR.
www.api.com.tw
www.acer.cz

Acer TravelMate 522TXV se řadí do kategorie takzvaných notebooků all-in-one, což znamená, že v základní výbavě tohoto přístroje jsou všechny komponenty, které budete potřebovat. Kromě disketové mechaniky, která je přístupná zepředu, najdete v pravém boku 6rychlostní jednotku DVD-ROM, nechybí síťová karta pro snadné zapojení notebooku do firemní sítě ani modem, prostřednictvím kterého se po připojení telefonní linky spojíte díky internetu se světem. Pro připojení externích zařízení je k dispozici sériový a paralelní port, pro komunikaci s kapesními počítači, osobními organizéry či mobilními telefony slouží IrDA port.

Pokud budete s notebookem pracovat doma nebo v kanceláři, můžete pro větší pohodlí připojit k notebooku externí monitor, myš nebo klávesnici. Acer TravelMate 522TVX samozřejmě obsahuje i zvukovou výbavu (zvukovou kartu a reproduktory). Jestliže při poslechu hudby nebo filmových DVD titulů vyžadujete větší kvalitu, lze připojit externí reproduktory.

Při práci „v terénu“ se po kvalitním 14,1" TFT displeji s rozlišením 1024 × 768 obrazových bodů budete pohybovat pomocí touchpadu. To je dotyková destička, která je pro potvrzování voleb či pro spouštění dialogových oken stejně jako klasická myš doplněna dvěma tlačítky.

Nastavení rychlosti procesoru.

Hnací silou notebooku TravelMate 522TVX je procesor Pentium III/600 MHz (v současné době jsou pro notebooky k dispozici nejvýkonnější verze tohoto procesoru, taktované na 850 MHz), který je pro vyšší úsporu elektrické energie vybaven technologií SpeedStep. Ta je standardně nastavena tak, že při napájení ze sítě běží procesor na nejvyšší výkon (tedy 600 MHz). Při provozu na baterie se rychlost procesoru sníží na 500 MHz, a tak se sníží příkon, elektrické energie a baterie vydrží notebook napájet déle. O tom, o kolik klesne celkový výkon se přesvědčíte v přiložené tabulce aplikačních testů. Pevný disk pro ukládání dat má kapacitu 12 GB a grafická karta ATI Mobility disponuje 8 MB grafické paměti. Hlavní paměť má velikost 64 MB; pokud se vám to bude zdát málo, lze ji rozšířit až na 512 MB. Jako operační systém jsou na pevném disku nainstalována Windows 98, druhé vydání.

Acer TravelMate 522 TXV má rozvržení kláves podobné jako u tradičních desktopových klávesnic a kvalitní 14,1" displej.

Acer TravelMate 522TXV za téměř 116 tisíc korun si pořídí skutečně nároční mobilní uživatelé. Tento notebook lze však díky plné výbavě a vysokému výkonu kromě na cestách používat i jako náhradu stolního PC, a tak se z něj může stát jediný počítač, který budete používat. Při práci s testovaným notebookem je také příjemné, že klávesy, které jsou stejně velké jako u běžných počítačových klávesnic (mají rozteč 19 mm), jsou rozvrženy podobně jako na tradičních desktopových klávesnicích. Záruka na notebook je 1 rok.

Aplikační testy

Výkonnost testovaného notebooku jsme prověřili v aplikačních testech SYSmark 2000 v. 1.0, které zjišťují sílu systému ve 12 aplikacích. Ty zahrnují nejčastěji používané programy pro kancelář, programy grafické i multimediální, databázi a internetový prohlížeč – konkrétně se jedná o programy Bryce 4, CorelDraw 9, Elastic Reality 3.1, Excel 2000, NaturallySpeaking Pref 4.0, Netscape Communicator, Paradox 9.0, Photoshop 5.5, PowerPoint 2000, Premiere 5.1, Word 2000 a Windows Media Encoder 4.0.
V každém programu se spouští sada testovacích úloh a měří se čas, za který počítač zvládne všechny úkony vykonat. Na základě změřených výsledků je odvozeno skóre (čím je čas na vykonání testovacích úloh kratší, tím je skóre vyšší) a z každého dílčího skóre pak testovací program vygeneruje výsledné skóre celkového aplikačního výkonu, skóre kancelářských aplikací a skóre aplikací pro tvorbu internetového obsahu; tyto hodnoty odrážejí celkovou výkonnost notebooku.
Před spuštěním testů jsme defragmentovali pevný disk a nastavili jsme rozlišení 1024 × 768 a 16bitovou barevnou hloubku (high color, tedy 65 536 barev). U notebooku s procesorem Pentium III, u kterého se při provozu na baterie doporučuje využít technologii SpeedStep, jsme byli zvědavi, jaký je výkon notebooku při napájení ze sítě (procesor běží na plné frekvenci 600 MHz) a při napájení z baterií (taktovací frekvence procesoru se sníží na 500 MHz). Výsledky jsou uvedeny v připojené tabulce.

Výsledky aplikačních testů notebooku Acer TravelMate 522TXV

	Úsporný režim Takt CPU 500 MHz	Max. výkon Takt CPU 600 MHz
Celkový aplikační výkon	81	89
Kancelářské aplikace	78	84
Aplikace pro tvorbu internetového obsahu	86	95

Zadarmo!

Mnozí majitelé osobních počítačů považují programové vybavení za něco, zač je zbytečné utrácet další peníze, když už sám počítač byl tak drahý. Je to asi způsobeno rozšířeným názorem, že za nehmotné vlastnictví, které se dá jednoduše „odněkud zkopírovat“, se platit nemusí. Ne všichni si dosud uvědomujeme, že programové vybavení je také zboží, které musí být buď koupeno, nebo ukradeno. A kdo se nechce stát zlodějem, musí za software zaplatit. Mnohdy zjistíte, že pořizovací cena programového vybavení může několikrát překročit cenu „železa“, tedy cenu „holého“ počítače.

Jsou však i takové programy, za které se platit opravdu nemusí. Které to jsou a kde je sehnat?

Některé programy jsou zadarmo – freeware

Skutečně existují programy, které můžete získat a legálně používat, aniž byste za ně cokoli zaplatili. Souhrnně je nazýváme „freeware“ neboli programy volně použitelné. A nejsou to jen poloamatérské výtvory nadšenců. Programy zdarma uvolňují i velké softwarové firmy, ve kterých na vývoji programů pracují profesionální týmy programátorů. Jak je možné, že někdo investuje do vývoje produktu, který pak rozdá zadarmo?

Jedna z příčin je nasnadě: náklady na propagaci, distribuci a prodej programů jsou tak vysoké, že to, co výrobci z tržeb zbude, mnohdy stěží pokryje náklady na vývoj a na výrobu. Proto bývá výhodnější program uvolnit k bezplatnému šíření a používání. Takový produkt se pak šíří sám, a je-li kvalitní, má šanci na větší rozšíření než podobný produkt prodávaný za vyšší cenu s podporou drahé reklamy. Výrobce pak může profitovat například z prodeje doplňků k tomuto programu nebo z provozu placených doplňkových služeb (jako je například technická podpora). Naopak tyto doplňky a služby bývají v případě programů prodávaných tradiční cestou již zahrnuty v prodejní ceně programu.

Volný program může také svými funkcemi podporovat prodej dalších produktů téhož výrobce, nebo může naopak bránit rozšíření konkurenčního produktu.

Shareware není zadarmo

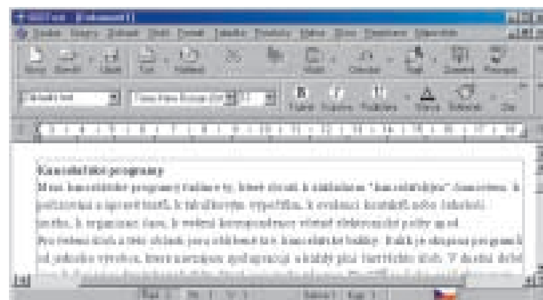
Další kategorií programů, jež lze získat zdarma, je tzv. shareware neboli programy volně šiřitelné. Tyto programy můžete zdarma získat a po určitou dobu je používat, ale po uplynutí této doby stanovené výrobcem musíte program buď zaplatit (ceny nebývají vysoké – většinou jde o několik desítek amerických dolarů), nebo jej ze svého počítače odstranit. Některé z nich dokonce přestanou být funkční, pokud nezadáte registrační kód zakoupený od výrobce. Zaplatíte-li, získáte od výrobce často i něco navíc – novější verze programu, rozšiřovací funkce, uživatelskou dokumentaci, přístup k technické podpoře atd. Výrobce sharewarového programu tedy vyřešil problém drahé distribuční sítě (programy lze většinou získat prostřednictvím internetu a ty lepší se objevují například na cédéčkách přikládaných k počítačovým časopisům či na discích s výběry freewarových a sharewarových programů). Navíc dává zákazníkům možnost vyzkoušet si produkt před zaplacením, čímž přispívá k většímu rozšíření programu.

Chcete-li legálně používat sharewarový program, úplně zdarma to nebude. I po zaplacení požadovaného registračního poplatku to však většinou vyjde levněji než pořízení podobného programu v „krabicovém balení“.

Kancelářské programy

Mezi kancelářské programy řadíme ty, které slouží k základním „kancelářským“ činnostem: k pořizování a úpravě textů, k tabulkovým výpočtům, k evidenci kontaktů nebo čehokoli jiného, k organizaci času, k vedení korespondence včetně elektronické pošty apod.

Pro řešení úloh z této oblasti jsou oblíbené tzv. kancelářské balíky. Balík je skupina programů od jednoho výrobce, které navzájem spolupracují a z nichž každý plní část těchto úloh. V dnešní době jsou k dispozici dva takové balíky, které jsou zcela zdarma: **StarOffice** (jeho anglickou verzi číslo 5.2 jste našli na CD přiloženém k PPK 18/2000) od firmy Sun Microsystems a český balík **602Pro PC Suite** (jeho aktuální verzi najdete na tomtéž cédéčku) od společnosti Software602. Právě balík 602Pro PC Suite je příkladem programu, jehož hlavní a plně funkční část získáte zdarma – pokud však budete potřebovat

Oblíbený český textový editor 602Text z balíku 602Pro PC Suite.

technickou podporu a další doplňky k programu (v tomto případě například překladové slovníky, nástroje pro kontrolu pravopisu apod.), budete muset za ně zaplatit.

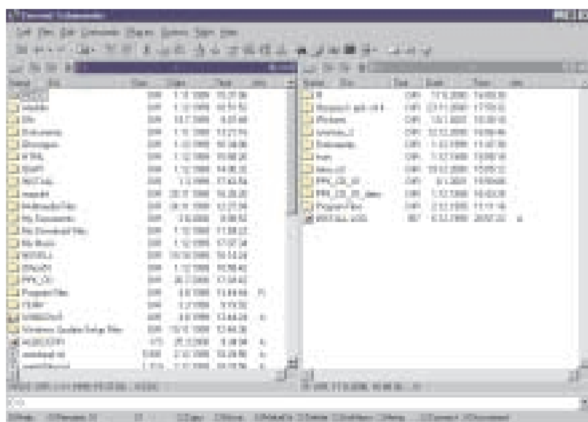
Kromě toho existuje velké množství jednotlivých kancelářských programů poskytovaných zdarma; jde nejčastěji o různé kalendáře, organizéry či jednoduché textové a tabulkové procesory. Firma Corel například uvolnila jeden z programů z balíku Corel WordPerfect Suite 2000 – prezentační program **Corel Presentations 9** (ten najdete na CD přiloženém k PPK 24/2000).

info

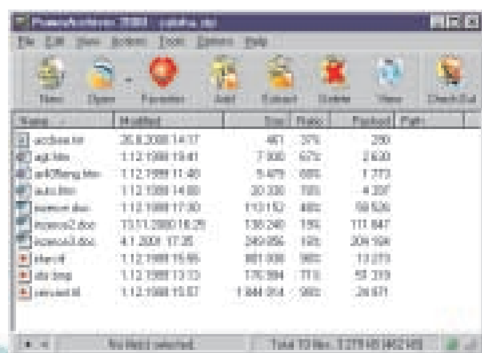
Chcete-li mít čisté svědomí a neporušovat zákony, nepoužívejte sharewarové (nakonec ani jiné) programy v rozporu s licenčními podmínkami. Po uplynutí „zkušební“ doby je program nutno buď zaplatit, nebo odstranit z počítače.

Správci souborů a archivační programy

Pokud vám pro práci se soubory a složkami nevyhovuje průzkumník z Windows, můžete se poohlédnout po nějakém jednoduchém nástroji, který vám nabídne rychlou a pohodlnou obsluhu. Mezi těmito programy určitě vede český freewarový program **Servant Salamander**. Jsou tu i volné programy určené pro archivaci (komprimaci, lidově „pakování“) souborů a pro práci s archivy. Známý WinZip není zadarmo (jde o shareware, cena programu je 29 USD), ale můžete vyzkoušet například podobný program **PowerArchiver 2000**.

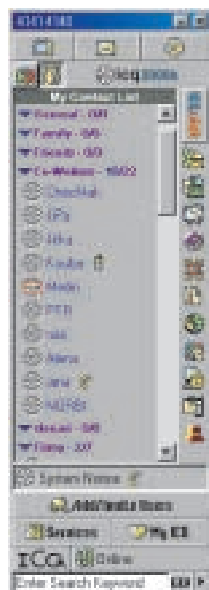
Výborný správce souborů Servant Salamander.

Archivační program PowerArchiver.

Nástroje pro internet

Mezi programy určenými pro práci s internetem je už tradičně spousta volných programů, ať jde o prohlížeče WWW stránek (browsery), programy pro výměnu souborů prostřednictvím protokolu FTP, či o oblíbené programy pro „přímou“ komunikaci prostřednictvím internetu. První skupině vévodí dva velcí konkurenti – **Microsoft Internet Explorer** a **Netscape**, ale patří sem i další. Ke stahování souborů z internetu se výborně hodí například program **Go!Zilla** a mezi komunikačními nástroji asi momentálně vede program **ICQ**. Všechny zmíněné programy lze získat a používat zdarma (pokud nepočítáme telefonní poplatky za připojení k internetu).

Módní vlna dnešního internetu – komunikační program ICQ.

Účetní programy

Zadarmo můžete mít dokonce i program pro vedení účetnictví. Výrobci těchto programů totiž zdarma nabízejí tzv. startovní verze. Ty jsou plně funkční, ale oproti verzím placeným bývají omezeny zpravidla počtem účetních dokladů, které mohou ročně zpracovat. Platit tedy musíte až v okamžiku, kdy počet dokladů ve vašem účetnictví přesáhne určitou hranici. Toto řešení je výhodné pro ty podnikatele a malé firmy, jejichž účetní agenda není tak velká, aby počet dokladů tuto hranici překročil. A kdyby se tak náhodou stalo, zaplatíte za plnou verzi programu, ale data zůstanou zachována. Výrobce programu má přitom téměř jistotu, že při přechodu na placenou verzi „neutečete“ ke konkurenčnímu produktu; komu by se chtělo veškerá data znova zadávat do počítače, když už tam jednou jsou? I v této oblasti máte na výběr mezi několika produkty. Z těch nejznámějších jmenujme alespoň programy **Abra Gold** od společnosti Aktis, **Money** od firmy Cígler Software, **Stereo** od společnosti Kastner Software či **Pohoda** od firmy Stormware.

Grafické programy

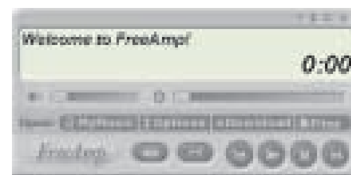
Také programů pro archivaci, prohlížení a úpravu obrázků je v kategorii freeware hodně. Výborný a oblíbený prohlížeč obrázků **ACDSee** sice zadarmo není (je to sharewarový program a stojí 50 USD), ale k prohlížení obrázků nejrůznějších formátů můžete použít třeba program **IrfanView** (ten vám umožní nejen prohlížení obrázků, ale také jejich základní úpravy). Chcete-li tvořit a upravovat obrázky s využitím speciálních efektů a kreslicích nástrojů, vyzkoušejte jednoduchý program **VCW VicMan's Photo Editor**.

Prohlížeč obrázků IrfanView.

Hudba v počítači

Zdarma můžete používat i množství programů určených k přehrávání i k úpravě zvukových souborů. Z velkého výběru lze doporučit například přehrávače hudebních souborů nazvané **CoolPlayer**, **FreeAmp**, **Sonique** či **WinAmp**. Zdarma je také **Windows Media Player** od firmy Microsoft.

Přehrávač hudebních souborů FreeAmp.

Přehrávač hudebních a multimediálních souborů Windows Media Player.

A co operační systém?

Zdá se, že zdarma můžete získat veškeré programové vybavení pro svůj počítač s výjimkou operačního systému. Ale ani tato výjimka není absolutní. Existuje operační systém, který je zdarma. Jde o stále populárnější **Linux** (už je k dispozici i v české verzi a s komfortním grafickým rozhraním srovnatelným s Windows). Uživatelé a příznivci tohoto systému tvrdí, že je lepší a stabilnější než systémy Windows. Linux však nelze bez výhrady doporučit běžným uživatelům osobních počítačů především proto, že je pře-

ce jen složitější jej instalovat a nakonfigurovat a že je tu poměrně málo odborníků, kteří jsou ochotni vám s tím pomoci. Jelikož však stále více výrobců aplikací i hardwaru tento systém podporuje, pravděpodobně se dočkáme toho, že rozšíření tohoto systému bude srovnatelné se systémem Windows, který v oblasti osobních počítačů dnes dominuje.

Windows a jeho příslušenství

Vraťme se však k operačnímu systému Windows. I kdybyste v počítači neměli žádný jiný program, pro spoustu činností s ním vystačíte. Spolu s tímto systémem totiž dostanete balík programů, jež výrobce (společnost Microsoft) souhrnně nazývá **příslušenství**. V příslušenství najdete jednoduchý textový editor Poznámkový blok (notepad) a také o něco mocnější WordPad, který navíc dokáže pořízené texty i formátovat. Nástroj Kalkulačka můžete využít k jednoduchým výpočtům; oproti kapesní kalkulačce má tento prográmek tu výhodu, že výsledky výpočtů můžete prostřednictvím schránky (clipboardu) přenášet do dokumentů, které v některém jiném programu zrovna tvoříte.

Program Malování (MS Paint) slouží k tvorbě a základním úpravám bitmapových obrázků.

Ve skupině systémových nástrojů jsou prográmky, jež můžete využít k údržbě systému a například také k zálohování důležitých dat. V příslušenství najdete i několik jednoduchých her a nástroje k přehrávání hudby či videa.

Mimo skupinu Příslušenství (ale také jako součást Windows) je tu správce souborů Průzkumník a také programy pro práci s internetem a s elektronickou poštou.

Programy dodávané k zařízením

Mnozí výrobci hardwaru dodávají ke svým zařízením programy, které by se také daly považovat za freeware. Není to však úplně tak, protože zákazník takový program zaplatí v ceně zařízení. Tak můžete získat například kvalitní program pro úpravu obrázků spolu se skenerem, s digitálním fotoaparátem nebo s tiskárnou. Ke zvukovým kartám či k reprosystémům se zase dodávají programy na nahrávání, úpravu a přehrávání zvuků, k digitální videokameře můžete získat program pro jednoduché úpravy videonahrávek v počítači. K herním doplňkům dostanete počítačovou hru atd. Výrobci zařízení se snaží přidáváním těchto programů zvýhodnit své produkty před konkurenčními.

Stejně tak můžete poměrně levně získat spoustu programů při koupi nového počítače. Prodejci počítačů k sestavám často nabízejí kancelářské či antivirové programy, hry, multimediální encyklopedie či jazykové programy. Takový balík programů vyjde většinou podstatně levněji, než kdybyste programy kupovali jednotlivě. Ani v tomto případě nejde o freeware; je to však také jedna z možností, jak při pořizování programového vybavení ušetřit.

Věnujte proto pozornost nabídkám doplňkových programů či služeb, může se vám to vyplatit.

Programy z internetu

Nejbohatším zdrojem freewarových a sharewarových programů je samozřejmě internet. Tam se dá najít a získat téměř všechno, má to však jeden háček. Kdo se v tom má vyznat? Mohlo by se totiž stát, že při hledání vhodného freewarového programu ztratíte víc času, než kolik jej pak ušetříte jeho používáním. Naštěstí jsou internetové stránky, které shromažďují odkazy na zdroje zajímavých programů, nebo přímo nabízejí tyto programy ke stažení. Někdy tu najdete i popisy a hodnocení jednotlivých programů. Druhým problémem je cena za telefonické připojení k internetu. Pokud stahujete objemnější program prostřednictvím nepříliš rychlého či nekvalitního připojení, může se vám takový program zdarma dost prodražit. Proto některé firmy nabízejí zajímavou službu: vyberete si programy z jejich nabídky a firma vám je „vypálí“ na cédéčko a pošle na dobírku. Stahování (čehokoli) z internetu má ještě jeden háček – nikdy si totiž nemůžete být stoprocentně jisti, že přitom „něco nechytnete“. Programy z neprověřených zdrojů mohou být nebezpečné.

Cédéčka z časopisů a sharewarové výběry

Další možností, jak získat freewarové a sharewarové programy, je svěřit se odborníkům, kteří pro vás vyberou ty nejlepší, doplní je popisy a umístí je na cédéčko. Takové tituly se pak prodávají za několik stovek korun. Jejich výhoda je v tom, že jde o sbírky prověřených programů, takže se nemusíte obávat, že si do počítače nasadíte nějaký virus (i když vřele doporučujeme kontrolovat dobrým antivirovým programem všechno, co do počítače přichází, ať je to z internetu, nebo z cédéčka).

Podobné výběry programů najdete také na většině CD přikládaných k počítačovým časopisům. Tato cesta, jak získat program, je asi nejlevnější, neboť ceny časopisů s cédéčkem se pohybují v desítkách korun. Na těchto CD navíc občas dostanete plnou verzi programu, za kterou byste jinde museli zaplatit třeba několik set korun. A to už se určitě vyplatí.

-ihe

info

Registrace sharewarových programů

Autoři zahraničních sharewarových programů zpravidla požadují zaslání platby v dolarech na svou adresu, případně platbu kreditní kartou. To by mohl být pro našince problém; jsou však u nás firmy, které vám registraci zprostředkují za koruny a registrační kód (případně další náležitosti) vám pošlou elektronickou nebo běžnou „papírovou“ poštou. Jejich nabídky najdete například na adresách **www.jimaz.cz**, **www.shareware.cz** či **www.avir.sk**.

Vánoční „nadílka“ počítačových virů

Vánoce roku 2000 byly nesmírně bohaté – alespoň co se „nadílky“ počítačových virů týká. Nešlo přitom pouze o viry „press release“ (tedy takové, jimiž pracovníci marketingových oddělení v tiskových zprávách „straší“ veřejnost, ale které se nikdy nešířily, nešíří a šířit nebudou), ale o skutečné hrozby představující reálné nebezpečí pro uživatele českých počítačů. Podívejme se nyní na několik z nich.

Hybris – virus pro 21. století

Počítačový červ Hybris („červ“ je takový počítačový virus, který se šíří prostřednictvím internetu nebo jiné sítě a nepotřebuje ke svému „životu“ hostitelskou aplikaci – je to škodlivý kód sám o sobě) se objevil v polovině listopadu 2000. Mnozí antiviroví specialisté jej přitom označili jako „virus 21. století“ – Hybris je totiž naprogramován tak, že si jakoby žije svým vlastním životem.

Tento červ obsahuje jednak vlastní jádro a jednak může mít (a také si z internetu stahovat) další přídavné moduly (tzv. plug-iny). Jde o jakési podprogramy, schopné provádět rozmanité činnosti – od šíření Hybrisu po síti přes změny nastavení počítače až třeba po grafické experimenty na monitoru napadeného stroje.

Jedním z projevů Hybrisu může být i vytvoření grafických efektů na monitoru počítače.

Hlavním terčem útoku Hybrisu v počítači je systémová knihovna wsock32.dll – infikuje ji tak, že se přidá na konec tohoto souboru a začne monitorovat funkce „connect“ a „send“ („spojit“ a „poslat“). Upraví hlavičku této knihovny, přičemž tu původní si v zašifrované podobě uschová. Infikování knihovny wsock32.dll má jeden základní cíl – Hybris tak může monitorovat síťové spojení včetně provozu na internetu. Ve všech datech proudících do počítače a z něj pak vyhledává e-mailové adresy – jakmile je nějaká detekována, červ chvíli počká a poté na tuto adresu odešle svou kopii. To je velký rozdíl od jiných škodlivých kódů, které využívají ke svému šíření jen kontakty uložené v adresáři elektronické pošty. V případě Hybrisu stačí, aby si uživatel infikovaného počítače prohlédl internetovou stránku s e-mailovou adresou – a červ se na ni vzápětí odesílá.

Funkčnost, či nefunkčnost Hybrisu záleží do značné míry na výše uvedených přídavných modulech. Těch je v současné době známo několik desítek, přičemž se stále objevují další a další. Každý z nich přitom vykonává více či méně odlišné úkony, přičemž novější verze těchto modulů jsou stahovány z internetu.

Přitom systém stahování nových verzí modulů je nesmírně zajímavý: Hybris si s sebou nese seznam sedmdesáti internetových serverů, k nimž se náhodně připojuje. Do diskusních skupin na těchto serverech pak posílá vzkazy s předměty, které mají např. následující podobu:

```
encr HVGT GTeLKzurGbGvqnuDqbivKfCHW-bizyXiPOvKD
encr CMBK bKfOjafCjyfWnqLqzSTWTuDm-fefyvurSLeXGHqR
text LNLM LmnajmnKDyfebuLuPaPmzaLyX-GXKPSLSXWjKvWnyDWbGH
text RFRE rebibmTCDOzGbCjSZ
```

První čtyři písmena jsou přitom jména přídavného modulu, další čtyři obsahují informaci o jeho verzi. Tímto způsobem vlastně Hybris „nabízí“ své vlastní plug-iny ostatním počítačům. Přitom je pouze nenabízí, ale také aktivně kontroluje všechny zprávy v dotyčných skupinách. Pokud zjistí, že nějaký počítač „nabídl“ novější verzi plug-inu, než kterou disponuje on (či kterou vůbec nedisponuje), okamžitě se ji pokusí stáhnout pro svou vlastní potřebu. Hybris si tak skutečně žije svým vlastním životem. Stačí do jednoho počítače umístit nový plug-in, ostatní se o něj už samy přihlásí a podělí se o něj…

Hybris si své plug-iny umisťuje jako soubory v systémovém adresáři Windows. Jejich jméno je generováno náhodně, takže mají na první pohled prapodivné názvy jako bibgahnh.ibg, dacaapko.acm, gafibpfm.afi, imaladol.mal či maladoli.ala.

Co plug-iny vlastně umí? Ledasco, Hybris je bez nich především jako „bezruký“. Jeden z přídavných modulů umí infikovat soubory exe v archivech zip a rar na všech discích, k nimž má počítač přístup. Další plug-in dokáže šířit Hybris na další počítače, které mají instalován trojský program SubSeven. Jiný zase zajišťuje distribuci Hybrisu pomocí elektronické pošty a veze si s sebou celou databázi předmětů, textů a názvů příloh – z nich pak náhodně skládá infikovanou zprávu.

Navidad – vánoční virus

Jednou z největších „pohrom“ pro uživatele počítačů se v roce 2000 stal e-mailový červ Navidad (španělsky „Vánoce“). Například v listopadu 2000 byl podle statistik měsíčníku Virus Bulletin celosvětově druhým nejrozšířenějším škodlivým kódem: připadalo na něj 22,4 procenta hlášených infekcí.

Navidad doraziví do počítače jako příloha e-mailové zprávy má ikonku s podobou čárového kódu.

Červ Navidad využívá funkce MAPI, přičemž sám o sobě je to „obyčejný“ exe soubor o délce cca 32 kilobajtů. Červ se šíří v souboru navidad.exe, který do počítače dorazí jako příloha e-mailové zprávy. Přitom má na první pohled ikonu, která připomíná čárový kód. Pokud uživatel neodolá a pokusí se jej spustit, Navidad vyhledá knihovnu mapi32.dll, což mu umožní spolupracovat s jakýmkoliv poštovním klientem podporujícím funkci MAPI (jinými slovy – Navidad není vázán na žádný konkrétní poštovní program). Poté pokračuje tak, že vyhledá všechny nepřečtené e-maily a z nich získá adresy, na něž pak rozešle svou kopii.

Navidad se pokouší zaregistrovat do napadeného systému, a to tak, aby byl při volání jakéhokoliv exe souboru nejprve vykonán programový kód červa. Ve skutečnosti však Navidad obsahuje chybu, a tak se

„Očičko“ na stavové liště – neklamný příznak napadení počítače Navidadem.

uživatel setká na obrazovce pouze s chybovým hlášením Windows.

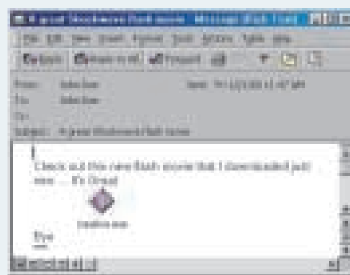
Špatná zpráva tedy je, že počítač není možné korektně používat, následuje ovšem dobrá, mnohem důležitější: Data a soubory na počítači jsou nedotčeny a zcela v pořádku. Navíc jim právě vzhledem k další nefunkčnosti Navidadu nic nehrozí. Přesto mnozí zoufalí uživatelé řeší situaci přeinstalováním operačního systému. Potvrzují tak pravidlo, že neodborný zásah zpravidla natropí více škody než virus sám.

Červ Navidad navíc vytváří ikonku „modré očičko“ v pravé části hlavního panelu Windows. Podle toho uživatel nejlépe pozná, že počítač byl napaden.

Po výše popsané první variantě se počátkem roku 2001 začal šířit také Navidad.B. Jedná se v podstatě o totožný virus, který obsahuje minimum změn. Především se šíří u e-mailové zprávy v příloze Emanuel.exe. Navíc má opravenou chybu se zápisem do registrů Windows, takže je aktivován při každém (re)startu operačního systému. Díky tomu i svou šířicí rutinu vykonává při každém novém zapnutí Windows.

ProLin – výzva šíleného linuxáře

Do českých sítí a počítačů dorazil také počítačový červ ProLin (některé antivirové programy jej detekují jako Creative nebo Shockwave).

Zpráva elektronické pošty, ve které přišel e-mailový červ ProLin.

ProLin se šíří prostřednictvím elektronické pošty. Přitom jde o běžný windowsovský exe soubor, který pro svou „činnost“ využívá „standardní“ metodu šíření (standardní = převzatou z dnes již legendárního škodlivého kódu Melissa): Získává přístup k adresáři v MS Outlooku, odtud získává kontakty a ně rozesílá své kopie. Zpráva vygenerovaná ProLinem má následující podobu:

```
Predmet: A great Shockwave flash movie
Text: Check out this new flash movie that I downloaded just now ... It's Great. Bye
Príloha: creative.exe
```

Po vykonání „rozesílací“ rutiny vytvoří ProLin na disku C: své kopie – jde o totožné soubory, ovšem pokaždé umístěné v jiném adresáři:

```
C:\creative.exe
C:\windows\Start Menu\Programs\StartUp\creative.exe
```

Vzhledem k tomu, že druhá kopie je umístěna v adresáři auto-run, spustí se při každém restartu Windows. Pozor, platí pouze pro anglická Windows, neboť tato adresářová cesta je v těle škodlivého kódu pevně dána!

Úkolem ProLinu je zkontrolovat disky, k nimž má infikovaný počítač přístup. Z nich pak všechny soubory s příponou ZIP, MP3 či JPG přesouvá do rootu na c: a přejmenovává je na JMENOchange atleast now to LINUX.

(Zde „JMENO“ je název původního souboru.)

Například soubory OBRAZEK.JPG a DATA.ZIP jsou přesunuty a přejmenovány:

C:\OBRAZEK.JPGchange atleast now to LINUX

C:\DATA.ZIPchange atleast now to LINUX

ProLin také vytváří textový soubor c:\messageforu.txt, do něhož vkládá následující text, vyzývající k přechodu na operační systém Linux, a přidává seznam přesunutých souborů ZIP, MP3 a JPG (viz příklad s našimi hypotetickými soubory OBRAZEK.JPG a DATA.ZIP):

C:\DOKUMENET\OBRAZEK.JPG
C:\ZALOHA\DATA.ZIP

Další „zamilovaný“ virus

Po epidemii škodlivého kódu Iloveyou (květen 2000) se v listopadu roku 2000 objevil další „zamilovaný“ virus. Jeho jméno bylo uváděno jako Verona, Romeo & Juliet či Blebla (záleží na tom, který antivirový program jej detekuje).

Verona se šíří v e-mailové zprávě v HTML formátu, k níž jsou připojeny soubory MyJuliet.chm a MyRomeo.exe. K vykonání infekční rutiny je nutné, aby uživatel spustil exe soubor – ovšem za jistých okolností to dokáže vykonat také virus sám: Zpráva ve formátu HTML totiž obsahuje skript, který je operačním systémem Windows aktivován okamžitě po otevření zprávy (resp. po spuštění náhledu pomocí funkce Preview). Tento skript nahraje a vzápětí aktivuje soubor MyJuliet.chm. Přípona „chm“ značí, že jde o stránku Compressed HTML, která je vykonána jako HTML soubor nápovědy. Přitom obsahuje další skriptovací program, který dokáže spustit soubor MyRomeo.exe – tedy vlastní škodlivý kód. Poněkud těžkopádné, leč funkční.

Jakmile je MyRomeo.exe vykonán (buď automaticky, nebo s pomocí uživatele), otevírá si adresář Windows – na kontakty odtud získané rozesílá svou kopii. E-mailová zpráva má přitom pokaždé jinou podobu, neboť její „Předmět“ je vybírán ze seznamu různých názvů, které si „vláčí“ s sebou.

Virus Verona však není takovým nebezpečím, jak by se na první pohled mohlo zdát. Vzhledem k několika chybkám je plně provozuschopný pouze za určitých podmínek (platí to o automatickém spuštění souboru exe; pokud „pomůže“ uživatel, pak jde o něco jiného).

A jak se (nejen) proti těmto virům bránit?

Především opatrností – dávat bedlivý pozor na to, od koho a jaké přílohy e-mailových zpráv proudí do vašeho počítače. Pokud ale někdo bezhlavě kliká na všechny přílohy, je každá rada drahá. Spousty problémů ušetří také dobrý antivirový program s aktuální databází virových řetězců.

Tomáš PŘIBYL, AEC

CHIP Akademie – co je nového

co nového?

Součástí vydavatelství Vogel Publishing je školicí středisko CHIP Akademie. V tomto článku se podíváme na některé aktivity tohoto střediska.

info

Další informace o projektu informační gramotnosti najdete na internetové adrese ***http://www.e-gram.cz/projekt_100skol.asp***.

CHIP Akademie má všechny rekvalifikační kurzy akreditovány ministerstvem školství, je členem Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR, je akreditována ČSKI pro testy ECDL a je autorizovaným školicím střediskem Software 602.

Další informace můžete získat na telefonních číslech 02/218 08 211 nebo 02/218 08 212.
E-mail:
akademie@vogel.cz.
Adresa:
Sokolovská 73, Praha 8 (5 minut pěšky od stanice metra Křižíkova).

Rekvalifikace

Vzhledem k tomu, že stále více firem požaduje schopnost pracovat s osobním počítačem, jsou rekvalifikační kurzy jednou z možností, jak se znovu dostat do hry na trhu práce. Rekvalifikační kurzy jsou v nabídce čtyři, z toho je jeden zaměřen na sluchově postižené. Všechny rekvalifikační kurzy jsou ze zákona za-

končeny samostatnou prací – na základě výsledků pak můžete získat certifikát MŠMT ČR o kvalifikaci. Rekvalifikační kurzy jsou osvobozeny od DPH (to zaručuje zákon). Podle vlastní volby je možné přihlásit se na testy ECDL. Absolvujete-li tyto testy úspěšně, získáte mezinárodní certifikát platný ve všech státech Evropské unie.

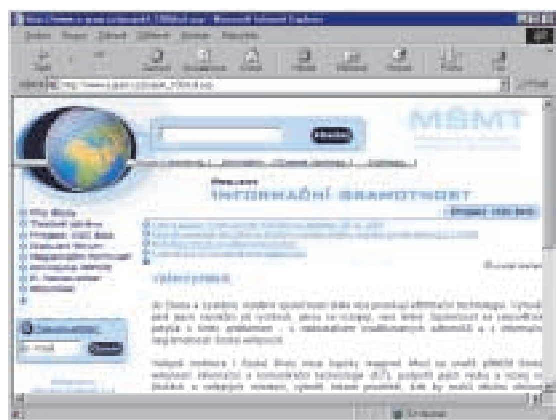
Příprava pedagogů

Je aktivita, jejíž start se plánuje na polovinu února. Jedná se o kurzy pro učitele, kteří učí nebo budou učit informatiku a budou zastávat funkci koordinátora ICT na škole. Tato akce je reakcí na projekt MŠMT ČR, který se zabývá dalším vzděláváním pedagogických pracovníků (DVPP).

První část projektu „100 škol na Ostravsku“ byla zahájena v říjnu 2000.

Kurz, který se připravuje v CHIP Akademii, obsahuje výuku týkající se systému Windows, kancelářského balíku MS Office a nezbytné orientace na internetu. Důraz je kladen na elektronickou poštu. Pedagogové, kteří projdou tímto

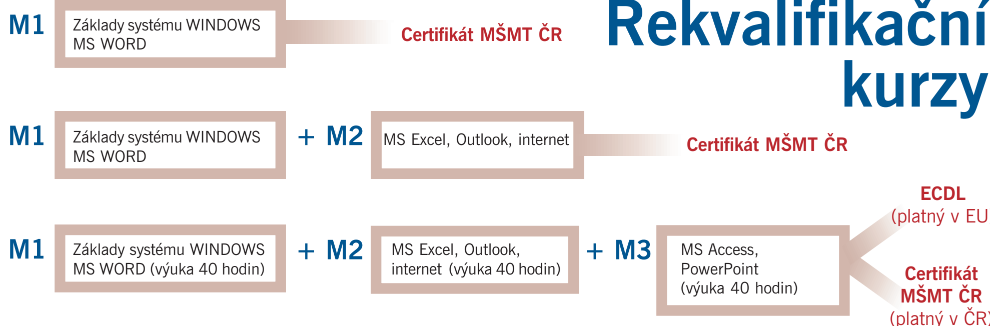
kurzem, by měli být připraveni pro úspěšné absolvování modifikovaných testů ECDL – ECDL Start, které budou hodnotným dokladem znalostí. O tom, zda bude test povinný, se zatím jedná.

CHIP klub seniorů

V poslední době jsme zvyklí spojovat práci na počítači s výukou na školách a s hledáním zaměstnání, ale možná se trochu pozapomnělo na ty starší, kteří již nejsou v produktivním věku. CHIP Akademie proto spustila projekt CHIP klub seniorů. Členové klubu se mohou dvakrát v týdnu sejít v prostorách CHIP Akademie, kde si mohou zdarma surfovat po internetu nebo vyměňovat zkušenosti s prací na počítači. Znalosti seniorů nám hned po první schůzce vyrazily dech. Původní záměr byl zaměřen na výuku seniorů, ale ukázalo se, že jejich znalosti silně převyšují standardní počítačovou gramotnost. Snahou je, aby klub soustředil lidi stejného zájmu a stejné věkové kategorie, aby jim pomohl nejenom získat další informace, ale i navázat nová přátelství. CHIP klub seniorů by měl být jednou z alternativ Univerzity třetího věku.

ECDL – řidičák na počítač

Zkratku pro European Computer Driving Licence již znáte ze stránek našeho časopisu. V CHIP Akademii probíhají přípravné kurzy a dvakrát v měsíci testy ECDL. Certifikace tohoto typu je stále v začátcích, ale přesto se na testy sjíždějí lidé z celé ČR i ze Slovenska. Jsme rádi, že smysl tohoto testování pochopili pedagogové již z několika středních škol a své studenty na testy průběžně připravují a zajištují testování u nás v CHIP Akademii. Mezi průkopníky patří Gymnázium Rumburk, kterému můžeme poblahopřát k velmi dobrým výsledkům. Nejmladší držitelkou certifikátu ECDL je čtrnáctiletá Ivana Malá, která navíc zvládla všech sedm testů v bezkonkurenčním čase a na výbornou.

Midtown Madness 2

Jestliže bylo u motokrosu slovo „šílenství" výstižné, nevím, jak byste charakterizovali hasičský vůz projíždějící trasami metra...

Opravdu, Motocross nebyl ani zdaleka takové šílenství, jaké vás čeká zde. U Motocrossu máte všude volné místo, kde se můžete vybourat, popřípadě občas i někoho předjet, ale to, co vás potká v této hře, konkrétně v San Franciscu a v Londýně, to je Šílenství s velkým Š.

Čtyři režimy hry – jeden šílenější než druhý. Cruise je pohodička, nehoní vás žádný časový limit ani Checkpointy (zato policajti občas ano). Naprosto normální, nešílený režim. Blitz je zkouška vašich nervů. Klasika – na mapě je několik Checkpointů, kterými musíte projet v krutém časovém limitu. Na rozdíl od jiných her je nemusíte projíždět v daném pořadí, to vám však žádnou volnost neposkytuje, neboť je většinou jen jedna cesta, po které to do onoho limitu stihnete. Většinu map po chvilkovém trénovaní zvládnete, výjimkou jsou samozřejmě některé obzvláště nechutné tratě. Další možností je Checkpoint, což je to samé jako Blitz, ale s oponenty. Circuit jsou okruhy ve městě, které musíte projet rychleji než všichni ostatní. Klasika.

Kromě těchto čtyř klasických režimů závodů je tu ještě jeden nový režim, který nebyl v Midtown Madness 1 a který je z celé hry naprosto nejlepší. Vyhodili vás z práce, ale zaplaťpámbu, strýček Donald má pro vás flek – můžete dělat kaskadéra. Tím se vám otevírá asi desítka závodů, ve kterých máte za úkol dělat všelijaké vylomeniny – musíte například zlikvidovat nepřátelské auto tím, že do něj budete narážet (Bonnie and Collide, to je opravdu pěkný název...), nebo se musíte na můstku odrazit a chytit odjíždějící loď atd. Je to bomba a udrží vás to u hry pěkně dlouho.

Hra obsahuje dvě města, konkrétně San Francisco a Londýn. Obě města se od sebe dost podstatně liší. Základní rozdíl je v křižovatkách – zatímco v Londýně na sebe ulice navazují, jak chtějí (klasický pravý úhel potkáte jen málokdy), v San Franciscu jsou téměř všechny v pravém úhlu. Jinak města prý odpovídají skutečnosti, což sice nemohu posoudit, ale z doslechu vím, že v Londýně existují objekty jako Soho, Trafalgar Square nebo Big Ben – ty tu opravdu jsou a vypadají dost dobře. A jen tak mimochodem – v Londýně si klidně můžete jezdit i podzemními drahami metra, a to je v případě dvoupatrového autobusu docela průšvih...

Aut je ve hře dvacet, což je docela dost, ale přístup k druhé polovině získáváte postupně s tím, jak jezdíte a vyhráváte další závody. Některá auta za to stojí, třeba vojenský džíp je vážně bomba.

I když je tohle všechno fajn, stejně je na hře nejlepší ta rychlost a ten adrenalin, který budete mít v krvi při některých závodech úplně pořád. Občas vás sice přestane bavit, když budete dvě hodľky projíždět trať, kterou máte zvládnout za čas okolo minuty, ale stejně je tam motivace získávání nových skvělých aut. A i když všechno dojedete na obtížnost „amatér", stejně vám ještě zbývá „profesionál".

Tahle hra je fajn. K závodům sice nemám příliš kladný vztah, ale u tohoto závodu jsem se vážně bavil. Není to ani lepší, ani horší než Motocross, je to prostě jiné – jiné, ale dost dobré.

Martin Ziegler

info

Orientační cena:
1999 Kč.
Nároky na počítač:
multimediální PC s procesorem Pentium II 266 MHz, MS Windows ME, 95, 98, 2000. 32 MB RAM, doporučeno je 64 MB RAM. 250 MB volného místa na pevném disku, doporučeno je 400 MB volného místa.

soutěž

Chcete si zahrát o Midtown Madness 2?
Pak do 16. 2. 2001 odešlete odpovědi na uvedené otázky na adresu ***Agentura Creo, Svatovítská 2, 160 00 Praha 6*** a k odpovědi připište heslo „soutěž PPK".

Soutěžní otázky:
1. Kolik režimů hra Midtown Madness 2 nabízí?
2. Jaký je celkový počet aut ve hře?
3. Vymyslete reklamní slogan na prodej hry Midtown Madness 2.

Z lístků, na kterých budou uvedeny správné odpovědi na první dvě otázky, vybereme tři nejlepší reklamní slogany a jejich autoři dostanou Midtown Madness 2.

mobilní telefony

Nakupujeme pro mobil III

Ve třetím pokračování našeho miniseriálu se konečně dostáváme k něčemu trochu zábavnějšímu. V dnešním pokračování bychom se totiž již neměli věnovat veskrze praktickým věcem, jako jsou baterie a hands-free sady (o těch se dočtete v číslech 1 a 2/2001), které zvyšují užitnou hodnotu vašeho telefonu.

Právě naopak, dnes se podíváme na doplňky, které sice váš mobilní telefon z technického hlediska nijak nevylepší, ale zato v mnoha případech se vám mohou docela hodit.

Vrníme a blikáme

Snad každému majiteli mobilního telefonu se již stalo, že mu jeho mobilní telefon začal vyzvánět ve chvíli, kdy to opravdu nebylo vhodné. Každý soudný uživatel tedy ve chvíli, kdy vstupuje například do studovny či sálu plného lidí, svůj mobilní telefon vypne. Ti ohleduplnější jej vypínají také v restauraci a v prostředcích MHD. Jenže ne vždy si můžeme dovolit telefon vypnout, např. tehdy, když čekáme důležitý hovor nebo zprávu. V tomto případě je rozumné alespoň vypnout zvonění. Jenže ne všechny telefony jsou vybaveny vibračním vyzváněním. Pak tedy nezbývá než vyrazit na nákupy …

Asi nejjednodušším řešením jsou různé vibrační přívěsky. Na trhu jich najdete celou řadu. Jde např. o přídavný klip, který se upevňuje na opasek či na řemínek hodinek a do kterého zastrčíte svůj mobilní telefon. Pro opravdové fajnšmekry vyrábí firma Hama dokonce náramkové hodinky, které vám příchozí hovor oznámí vibrací. V nabídce firmy Hama najdete také roztomilé „vibrátorky“. Jsou to vlastně přívěsky na klíček a jsou svým designem určeny spíše pro mladší generaci. Zejména školákům všech typů škol by se mohly hodit blikající propisovací tužky, které se v poslední době objevily v nabídce různých výrobců. Ceny vibračních doplňků se pohybují od 100 Kč za vibrační přívěsky až po několik stokorun.

Druhou možností jsou tzv. blikající antény. Takovouto anténou jednoduše nahradíte tu, kterou máte ve svém mobilním telefonu, a když vám bude někdo volat, anténa začne blikat a svítit. Protože v drtivé většině telefonů je anténa pouze zašroubovaná, její výměnu zvládne prakticky každý. Horší je, že svítící antény se prozatím nevyrábějí pro všechny typy mobilních telefonů. Na své si tak přijdou zejména příznivci značky Ericsson, neboť tato firma vyrábí tyto antény téměř pro všechny typy mobilních telefonů. Také příznivci značek Nokia, Alcatel či Philips by mohli mít s nejběžnějšími typy štěstí. Za takovouto blikací anténu zaplatíte mezi 200 a 600 Kč.

Jak jsem již naznačila na začátku, blikající anténa či vibrující přívěsek nemusí být nutně jen efektní. Neocenitelnými pomocníky se stávají například pro neslyšící – ano i oni používají mobilní telefon. Nám slyšícím tyto doplňky naopak umožní vypnout zvonění, nechceme-li obtěžovat okolí. Společným nedostatkem všech takovýchto přídavných zařízení je, že nereagují pouze na příchozí hovor, ale i na to, rozhodnete-li se telefonovat vy. Druhým problémem je, že podobné zařízení neodliší, zda někdo volá vám, nebo spolužákovi, který s vámi sedí v lavici. Tato zařízení totiž reagují na veškerou komunikaci v okruhu cca 1,5 m. Prakticky jsem se však ani jednou reálně nesetkala se situací, že by přívěsek reagoval na cizí příchozí hovor.

S mobilem na stůl

Pokud přijdete domů či do kanceláře, většinou se vám nechce nosit mobilní telefon stále v kapse. Pak tady pro vás máme jednu lahůdku z produkce firmy Hama.

příslušenství

Znáte oblíbené úsloví: „Nudíte se – kupte si medvídka koalu?“ Pokud ano, pak vězte, že s mobilním telefonem jej můžete naplnit beze zbytku. Zmíněná firma totiž vyrábí plyšového medvídka vysokého asi 20 cm, což napovídá, že se hodí spíše k posazení na stůl než k nošení s sebou. Tenhle medvídek ale drží jakýsi vak, a pokud do něj vložíte svůj mobilní telefon (a předtím jste do něj zasunuli dvě tužkové baterie), můžete doufat, že vám někdo zavolá. V té chvíli totiž začne medvídek tancovat a něco hezkého vám i zazpívá. Jen pozor, abyste se nekochali medvídkem a nezapomněli hovor přijmout.

Pro méně náročné mobilní telefony jsou určena plážová lehátka roztodivných barev. No uznejte sami, nezaslouží si váš telefon po celodenní práci odpočinek, zvlášť když takové lehátko pořídíte za pár desítek korun?

Klávesnice

SMS zprávy patří, zejména mezi mladými lidmi, k nejpopulárnějším způsobům komunikace. Jenže ruku na srdce, vyťukat zprávu na malinkaté klávesnici mobilního telefonu není právě nejpohodlnější. Pokud za den pošlete třeba dvacet či třicet SMS zpráv, pak se buď naučíte velmi rychle psát, nebo vás to začne pořádně otravovat. Výrobci příslušenství k mobilním telefonům nabízejí řešení – přídavnou klávesnici.

V tomto případě však potěším pouze majitele dvou značek. První, kdo nabídl klávesnici ke svým telefonům, byl Ericsson, a tak si majitelé telefonu této značky mohou přibližně za 800 Kč dokoupit krabičku o rozměrech 10 x 5 cm. Pokud ji připojíte ke spodní části telefonu, můžete začít psát SMS jako o život. Klávesy sice nejsou o mnoho větší než u mobilního telefonu, ale každému znaku odpovídá jedno tlačítko, takže se nemusíte „promačkávat“ množstvím znaků jako u mobilu. Příjemné je, že pomocí této klávesnice můžete telefon i ovládat – najdete na ní totiž také klávesy se zeleným a červeným telefonkem. Tuto klávesnici si můžete koupit téměř ke všem typům telefonů Ericsson. Jediným zádrhelem by mohla být existence dvou variant této klávesnice: První verze je určena pouze pro novější modely telefonů Ericsson – konkrétně pro typy R380s, T20s a T28s. Tato varianta je také přibližně dvakrát dražší (stojí cca 2000 Kč). Majitelé starších typů, včetně T18s a T10s, si musí koupit druhou, levnější variantu.

Nedávno začala firma CPA nabízet přídavnou klávesnici pro telefon Nokia 5110. Pro ostatní typy mobilních telefonů se klávesnice prozatím nevyrábí, ale dejte producentům příslušenství šanci, třeba se dočkáte.

A co příště?

Již tradiční odstavec, který vás má naladit na další pokračování. Příště se podíváme na všechno, co můžete svému telefonu obléci. Přece jej nenecháte v té slotě, co panuje venku, jen tak!

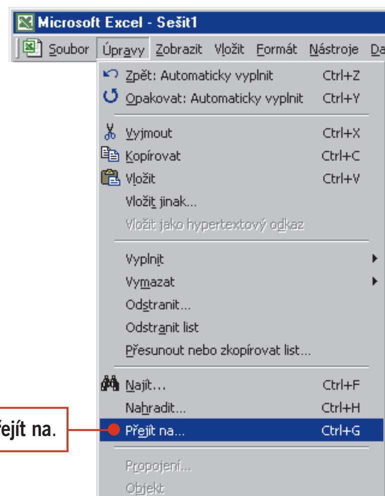
Michaela Kloudová

V tabulce Excelu potřebuji vymazat hodnoty z buněk, ve kterých nejsou vzorce.

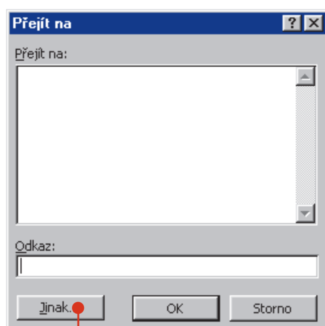
Excel nabízí možnost označení určité skupiny buněk. Předtím než se pustíte do odstraňování, doporučujeme soubor s tabulkou zálohovat (zkopírovat do jiné složky).

Z nabídky **Úpravy** vyberte **Přejít na**. V dialogovém okně ***Přejít na*** klikněte na tlačítko **Jinak**. Tím vyvoláte dialogové okno, ze kterého můžete vybrat, které buňky se mají označit. Klikněte na položku **Konstanty**. Tím se zpřístupní položky **Čísla**, **Text**, **Logické hodnoty** a **Chyby**. Tyto položky slouží k upřesnění druhů konstant, které chcete označit. Rozmyslete si, zda chcete odstranit i texty. Pokud ano, zrušíte i veškeré popisy vztahující se k obsahu jednotlivých buněk.

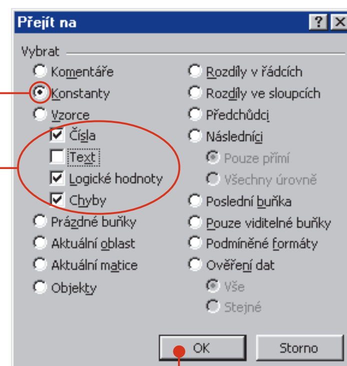
Máte-li nastaveno, které položky chcete označit, klikněte na tlačítko **OK**.

1. Z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Přejít na**.

2. Klikněte na tlačítko **Jinak**.

3. Klikněte na položku **Konstanty**.

4. Upřesněte, které druhy konstant chcete označit.

5. Klikněte na tlačítko **OK**.

K čemu je možné použít klávesu se symbolem Windows?

Klávesa se symbolem Windows se jmenuje ***WinKey***. Stisknete-li tuto klávesu samotnou, vyvolá se nabídka **Start**. Další využití ukazuje tabulka.

Klávesy	Význam
WinKey	Vyvolá nabídku **Start**.
WinKey+Tab	Prochází tlačítka na hlavním panelu.
WinKey+F	Vyvolá dialogové okno pro hledání složek a souborů.
WinKey+Ctrl+F	Vyvolá dialogové okno pro vyhledání počítače.
WinKey+R	Vyvolá dialogové okno ***Spustit***.
WinKey+M	Minimalizuje okno aktivní aplikace.
WinKey+Pause	Vyvolá dialogové okno ***Systém-vlastnosti***.
WinKey+E	Vyvolá dialogové okno **Tento počítač.**

Poznámka: **WinKey+Tab** znamená následující kroky: Stiskněte a držte klávesu **WinKey**. Stiskněte a uvolněte klávesu **Tab**. Uvolněte klávesu **WinKey**.
Klávesa **WinKey** je umístěna mezi klávesami **Ctrl** a **Alt**. Tato klávesa je pouze na některých klávesnicích.

Máte problém? Napište nám.
Svoje dotazy posílejte na adresu
Vogel Publishing s. r. o.

CHIP Akademie

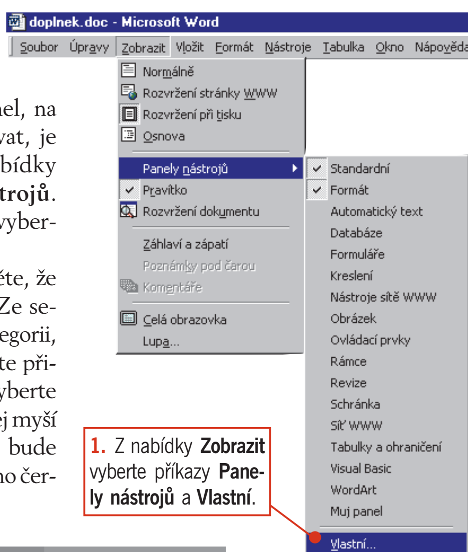
Sokolovská 73, **P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86**
Odpovědi budeme postupně zveřejňovat.

listárna

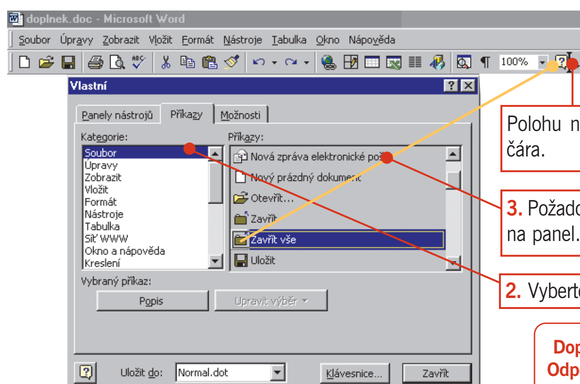
Je možné doplnit v MS Wordu na panely nástrojů další nástroje?

Nejprve se ujistěte, že panel, na který chcete nástroje doplňovat, je zobrazen. Poté vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Panely nástrojů**. Ze seznamu, který se otevře, vyberte příkaz **Vlastní**.

V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě ***Příkazy***. Ze seznamu ***Kategorie*** vyberte kategorii, do níž patří nástroj, který chcete přidat. Poté z druhého seznamu vyberte potřebný nástroj a přetáhněte jej myší na panel nástrojů. Místo, kde bude nový nástroj umístěn, je označeno černou čarou ve tvaru písmene I.

1. Z nabídky **Zobrazit** vyberte příkazy **Panely nástrojů** a **Vlastní**.

Polohu nového nástroje ukazuje tato čára.

3. Požadovaný nástroj přetáhněte myší na panel.

2. Vyberte kategorii.

Dopoledne = 8.00 – 12.00 hod.
Odpoledne = 13.00 – 17.00 hod.
Celodenní = 8.00 – 17.00 hod.

kurzy

únor 2001

CHIP Akademie Vogel Publishing s. r. o.

Rekvalifikační kurzy:

5. 2. – 9. 2. 2001
Základy obsluhy osobního počítače **C**
5. 2. – 16. 2. 2001
Obsluha osobního počítače **C**
5. 2. – 16. 2. 2001
Obsluha osobního počítače pro sluchově postižené se zaměřením na administrativní práci **C**
5. 2. – 23. 2. 2001
Obsluha osobního počítače s dosažením standardní počítačové gramotnosti **C**

Základní kurzy:

5. 2. – 9. 2.
Internet a tvorba WWW stránek **D**
MS Outlook – elektronická pošta **D**
Manažer firmy **O**
Windows95/98 – základy systému **O**
Průvodce Office2000 **D**
MS Access – základy systému **O**

12. 2. – 16. 2.
MS Excel krok za krokem **C**
Internet – seznamte se! **C**
MS Outlook – elektronická pošta **C**
Nebojte se počítače **D**
Prezentace firmy **O**
CorelDraw – začínáme s grafikou **D**
MS Word – krok za krokem **O**

19. 2. – 23. 2.
MS PowerPoint **C**
MS Access – základy **D**
Jdeme na to! **O**
MS Word pro uživatele **D**
MS Word pro pokročilé **D**
602 pro PC SUITE **O**
Asistentka/asistent **D**

ISSN 1212-0723
MK ČR 7931
Toto číslo vyšlo 27. 1. 2001
v nákladu 41 050 výtisků.
Vydává Vogel Publishing s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký
Redakce
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Petr Kratochvíl, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
redakce.ppk@vogel.cz
Inzerce
Zuzana Hošková
tel. 02/21 80 87 62
fax 02/21 80 87 00
inzerce.ppk@vogel.cz
Grafická úprava
Petra Prokopcová, Hana Štěrbová, David Vladyka
Externí spolupracovníci
Norbert Gulevič, Jaromír Krejčí, Jiří Lapáček, Tomáš Přibyl, Jaroslav Smíšek, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Tisk
Moraviapress, a. s., Břeclav
Distribuce a předplatné
Vogel Publishing s. r. o.
P. O. Box 77, 186 21 Praha 86
tel. 02/21 80 89 44
02/21 80 89 42
fax 02/21 80 89 00
abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.
Teslova 12, P. O. BOX 169
830 00 Bratislava 3
Tel./fax: 07/44 45 45 59 – předplatné
Tel./fax: 07/ 44 45 06 93 – inzerce
magnet@press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint & Kapa Pressegroso, s. r. o.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s. p., OZJM, ředitelství v Brně, č. j. P/2-1834/98 ze dne 7. 4. 1998.

Vydavatelství Vogel Publishing s. r. o. vydává časopisy AutoEXPERT, CHIP, IT-NET, LEVEL, MM Průmyslové spektrum, MEDIAshop, Počítač pro každého.

Příští číslo vyjde 10. února 2001

Ekonomické programy

Představíme programy zaměřené na oblast účetnictví.

Hardware

Levná barevná inkoustová tiskárna Epson Stylus Color 480 a kvalitní reproduktorová soustava SoundWorks DTT3500 Digital.

V příštím čísle najdete přiložené cédéčko se spoustou zajímavých programů.

Internet

Jak na WWW stránky – pokračuje seriál o tvorbě WWW stránek. Pro připojení k internetu potřebujete modem – tentokrát se podíváme na model od firmy GVC.

Seznam inzerentů

Za obsah inzerce ručí zadavatel.